

Cardiff
Metropolitan
University

Prifysgol
Metropolitan
Caerdydd

2020 - 2021

ADRODDIAD BLYNYDDOL
& DATGANIADAU ARIANNOL

THE TIMES
THE SUNDAY TIMES

**GOOD
UNIVERSITY
GUIDE
2021**

**PRIFYSGOL Y
FLWYDDYN
YNG
NGHYMRU
2021**

Enw'r Elusen:

Prifysgol Metropolitan Caerdydd

Rhif Cofrestru'r Elusen:

1140762

Swyddfa Gofrestredig

Tŷ Morol

Campws Llandaf

Cardiff CF5 2YB

www.cardiffmet.ac.uk

Cynnwys

Adroddiad Bwrdd y Llywodraethwyr	3
Datganiad Llywodraethu Corfforaethol	11
Datganiad Taliadau Blynyddol	14
Llywodraethwyr > Cyfarwyddiaeth	16
Dangosyddion perfformiad allweddol	17
Adroddiad archwilwyr annibynnol	21
Datganiad o Brif Bolisiâu Cyfrifyddu	24
Datganiadau Cyfunol a Phrifysgol o Incwm a Gwariant Cynhwysfawr	30
Datganiadau Cyfunol a Phrifysgol o Newidiadau mewn Cronfeydd Wrth Gefn	31
Datganiadau Cyfunol a Phrifysgol o Sefyllfa Ariannol	32
Datganiad Llif Arian Cyfunol	33
Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol	34

Adroddiad Bwrdd y Llywodraethwyr

Datganiad Budd Cyhoeddus

Mae Prifysgol Metropolitan Caerdydd yn ceisio datblygu addysg uwch ac ymchwil o fewn De-ddwyrain Cymru, Cymru, y DU ac yn rhyngwladol. Ei amcan elusennol yw ysbrydoli a galluogi unigolion, sefydliadau a chymunedau i lwyddo drwy arloesi mewn dysgu, ymchwil a menter o ansawdd uchel. Mae budd yr amcan elusennol hwn yn deillio o ddatblygiad deallusol unigolion a thrwy roi'r cyfle iddynt fynd i mewn i fywyd proffesiynol mewn sawl maes o ddarpariaeth gyhoeddus a phreifat. Y buddiolwyr yw'r cyhoedd yn gyffredinol y mae addysg ar agor iddynt. Mae darpariaeth y Brifysgol wedi'i halinio â strategaeth Llywodraeth Cymru ar gyfer addysg uwch ac mae'n rhoi budd i'r cyhoedd drwy gyfrannu at adfywio rhanbarthol, cadw'r amgylchedd a hyrwyddo cyfiawnder cymdeithasol.

Mae'r Brifysgol yn cynnig cyrsiau mewn amrywiaeth o bynciau gan gynnwys iechyd a gofal cymdeithasol, addysg athrawon a rheolaeth amgylcheddol gyda dros 50 o gyrff proffesiynol yn achredu ei chysiau. Mae hefyd yn ymgysylltu â phartneriaid mewn busnes, y sector cyhoeddus a chymunedau mewn amrywiaeth o ffyrdd. Yn benodol, yn ystod 2020/21 mae'r Brifysgol:

- (a) Wedi ymgymryd â Datblygu Chwaraeon ar gyfer Cyngor Dinas Caerdydd. Mae'r Brifysgol, drwy Chwaraeon Met Caerdydd, yn gweithio gyda'r Cyngor, Clwb Pêl-droed Dinas Caerdydd, Chwaraeon Cymru a Chwaraeon Anabledd Cymru i gynyddu cyfranogiad chwaraeon ac ansawdd y profiad ledled y ddinas. Mae'r prosiect, sy'n rhoi pwyslais arbennig ar fynd i'r afael â themâu allweddol gan gynnwys anabledd, rhyw a grwpiau difreintiedig, hefyd yn cyfrannu at gryfhau perthynas Met Caerdydd â holl ysgolion cynradd ac uwchradd y ddinas ac yn cefnogi miloedd o oriau o leoliad gwaith myfyrwyr a chyfleoedd gwirfoddoli.
- (b) Cymryd rhan fel rhan o'i rhaglen ehangu mynediad, yn y Fenter Campws Cyntaf sy'n annog pwysigrwydd dysgu ymhlith ardaloedd cymunedau yn gyntaf ac ysgolion yn SE Cymru.
- (c) Gweinyddu a chefnogi gwasanaeth cynghori a gweithredu gwerth £12m ar gyfer Cymru gyfan mewn mentrau sy'n gysylltiedig â thechnoleg bwyd, gan gynnwys meysydd fel technegol, microbiolegol, hylendid a datblygu cynnyrch i helpu cleientiaid (BBaCh) i gyflawni allbynnau mesuradwy a manteision ariannol, amgylcheddol a seiliedig ar sgiliau clir ac i wneud y mwyaf o berfformiad busnes.
- (d) Gweithio gyda Llywodraeth Cymru i ddarparu Canolfannau Trosglwyddo Gwybodaeth fel rhyngwyneb effeithiol rhwng y byd academiaidd a busnes Yng Nghymru - gan ddarparu mynediad i ymchwil, datblygu, arbenigedd, cyfleusterau a gwybodaeth i ystod eang o fusnesau a arweinir gan dechnoleg.
- (e) Wedi defnyddio ei chyfleusterau chwaraeon i ddarparu academiâu iau ar gyfer plant lleol a chyfleusterau hyfforddi ar gyfer pob lefel o athletwr, gan gefnogi cyfranogwyr o'r radd flaenaf mewn amrywiaeth o chwaraeon cenedlaethol a rhyngwladol.
- (f) Gweithredu Cynllun Benthycwyr Cymunedol sy'n rhoi mynediad uniongyrchol i'r cyhoedd i gasgliadau llyfrgell y Brifysgol, gan eu galluogi i fenthg llyfrau neu ddeunyddiau addysg clyweledol eraill.
- (g) Hyrwyddo'r rhaglen Llysgenhadon Ifanc Cenedlaethol sy'n ceisio ysbrydoli pobl ifanc i ddod yn arweinwyr drwy chwaraeon a gweithgarwch corfforol.
- (h) Cynnal digwyddiadau cynaliadwyedd i ddod â chymuned ein campws ynghyd ac ymgysylltu â'n cymdogion a'r cymunedau cyfagos. Mae'r 'Diwrnodau Cymunedol' hyn yn hyrwyddo partneriaeth â llawer o grwpiau elusennol ac ysgolion lleol a busnesau bach, ac yn cynnwys gweithgareddau fel Caffis Trwsio, Marchnadoedd Ffermwyr, Pigion Sbwriel ac ati. Mae'r Brifysgol hefyd yn noddwr allweddol i rwydwaith beicio cyhoeddus y Ddinas, gan gynnal canolfannau beicio ym mhob un o'i champysau a darparu 5,000 o aelodaeth am ddim i'w chymuned.
- (i) Parhau i gefnogi a darparu cyllid tuag at Swyddog Cyswllt Myfyrwyr y Ddinas, rôl sy'n cefnogi prifysgolion Caerdydd ac sy'n darparu cyfleoedd gwirfoddoli yn y ddinas, gan helpu mewn cymunedau lleol.

Adroddiad Bwrdd y Llywodraethwyr (parhad)

Datganiad Budd Cyhoeddus (parhad)

- (j) Wedi cyfrannu 100kg o fwyd sych a rhew i fanc bwyd Caerdydd.
- (k) Wedi dychwelyd y Rhaglen Cyfoethogi Gwyliau Ysgol (SHEP) arobryn. Mae SHEP yn rhaglen addysg yn yr ysgol sy'n darparu addysg bwyd a maeth, gweithgarwch corfforol, sesiynau cyfoethogi a phrydau iach i blant mewn ardaloedd o amddifadedd cymdeithasol yn ystod gwyliau haf yr ysgol. Ers lansio'r rhaglen yn 2016, mae nifer yr ysgolion sydd wedi cofrestru wedi parhau i dyfu o flwyddyn i flwyddyn.
- (l) Wedi sicrhau cyllid drwy Fwrdd Iechyd Prifysgol Caerdydd a'r Fro i wella'r ddarpariaeth Atgyfeirio Cleifion i Wneud Ymarfer Corff ledled Caerdydd, gan gryfhau'r berthynas rhwng gofal sylfaenol, rhagnodi cymdeithasol, atgyfeirio ymarfer corff a gweithgarwch corfforol cymunedol. Mae'r rhaglen yn cyfrannu tuag at strategaeth Symud Mwy Bwyta'n Dda ledled Caerdydd a Bro Morgannwg.
- (m) Wedi cymryd rhan yn Step In - prosiect arloesol a ddatblygwyd rhwng Chwaraeon Met Caerdydd a swyddfa Comisiynydd yr Heddlu a Throsedd, mae'r rhaglen yn dargyfeirio pobl ifanc 11-18 oed i ffwrdd o wasanaethau cyfiawnder ieuencid ac i gyfleoedd mwy cadarnhaol drwy chwaraeon a gweithgarwch corfforol.

Yn ystod y flwyddyn, llwyddodd myfyrwyr sy'n huanu o Gymru i'r Brifysgol i gael mynediad at Grant Dysgu'r Cynulliad a myfyrwyr sy'n huanu o Loegr y Grant Cynhaliaeth; cynigiodd y Brifysgol ei bwrsariaethau ei hun hefyd. Roedd amryw o gynlluniau eraill hefyd ar gael i gynorthwyo myfyrwyr i gael mynediad i addysg uwch a gweinyddodd y Brifysgol gronfa wrth gefn ddewisol ar gyfer y rhai yr oedd angen cymorth ariannol arnynt i barhau â'u hastudiaethau. Cynigiodd y Brifysgol ystod eang o sesiynau blasu achrededig mewn canolfannau allgymorth a phrosiectau pwrpasol a gynlluniwyd i godi dyheadau ymhlith cymunedau difreintiedig/heb gynrychiolaeth ddigonol.

Yn yr un modd â chorfforaethau addysg uwch elusennol eraill yn y DU, mae'r Brifysgol yn cael ei goruchwyllo gan Fwrdd Llywodraethwyr, y mae'r rhan fwyaf ohonynt yn ddi-dâl ac fel arall yn annibynnol ar y Brifysgol. Mae Bwrdd y Llywodraethwyr yn cynnwys cynrychiolaeth staff a myfyrwyr.

Cyfrifoldebau Bwrdd y Llywodraethwyr

Yn unol â Deddf Diwygio Addysg 1988 mae Bwrdd Llywodraethwyr Prifysgol Metropolitan Caerdydd yn gyfrifol am weinyddu a rheoli materion y Brifysgol ac mae'n ofynnol iddo gyflwyno datganiadau ariannol archwiledig ar gyfer pob blwyddyn ariannol.

Mae Bwrdd y Llywodraethwyr yn gyfrifol am gadw cofnodion cyfrifyddu priodol sy'n datgelu gyda chywirdeb rhesymol ar unrhyw adeg sefyllfa ariannol y Brifysgol ac i'w alluogi i sicrhau bod y datganiadau ariannol yn cael eu paratoi yn unol â'r Datganiad o Arfer a Argymhellir (SORP): Cyfrifyddu ar gyfer Addysg Bellach ac Uwch (yn weithredol o 1 Ionawr 2015) ac yn unol â'r Safonau Cyfrifyddu perthnasol. Yn ogystal, o fewn telerau ac amodau'r Cod Rheolaeth Ariannol a gyhoeddwyd gan Gyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru, mae'n ofynnol i'r Bwrdd, drwy ei ddeiliad swydd dynodedig, baratoi datganiadau ariannol ar gyfer pob blwyddyn ariannol sy'n rhoi darlun cywir a theg o sefyllfa'r Brifysgol, o'r gwarged neu'r diffyg a'r llifau arian parod ar gyfer y flwyddyn honno.

Wrth baratoi'r datganiadau ariannol hyn, mae Bwrdd y Llywodraethwyr wedi sicrhau:

- caiff polisïau cyfrifyddu addas eu dewis a'u cymhwyso'n gyson;
- gwneir dyfarniadau ac amcangyfrifon sy'n rhesymol ac yn ddarvoudus;
- dilynwyd safonau cyfrifyddu perthnasol, yn amodol ar unrhyw wyriadau perthnasol a ddatgelwyd ac a esboniwyd yn y datganiadau ariannol;
- bod datganiadau ariannol yn cael eu paratoi ar sail busnes gweithredol oni bai ei bod yn amhriodol rhagdybio y bydd y Brifysgol yn parhau i weithredu.

Adroddiad bwrdd y Llywodraethwyr (parhad)

Cyfrifoldebau Bwrdd y Llywodraethwyr (parhad)

Mae Bwrdd y Llywodraethwyr wedi cymryd camau rhesymol i:

- sicrhau mai dim ond at y dibenion y'u rhoddwyd y defnyddir arian gan Gyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru ac yn unol â'r Cod Rheolaeth Ariannol gyda'r Cyngor Cyllido ac unrhyw amodau eraill y caiff y Cyngor Cyllido eu rhagnodi o bryd i'w gilydd;
- sicrhau bod rheolaethau ariannol a rheoli priodol ar waith i ddiogelu arian cyhoeddus ac arian o ffynonellau eraill;
- diogelu asedau'r Brifysgol ac atal a chanfod twyll;
- sicrhau rheolaeth ddarbodus, effeithlon ac effeithiol o adnoddau a gwariant y Brifysgol.

Yn ôl trefn y Bwrdd

Yr Athro C Carmichael Aitchison

Llywydd ac Is-Ganghellor

9 Rhagfyr 2021

Adroddiad bwrdd y Llywodraethwyr (parhad)

Adolygiad Gweithredu ac Ariannol

Cwmpas y Datganiadau Ariannol

Mae'r datganiadau ariannol hyn yn ymwneud â'r flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Gorffennaf 2021 ac maent yn cynrychioli nawfed Adroddiad Blynyddol y Brifysgol ers ei hymgorffori ym 1992. Mae'r datganiadau ariannol yn cydgrynhoi prif weithgaredd y Brifysgol â phrif weithgarwch y Brifysgol â'i his-gwmnïau ac fe'u paratowyd yn unol â'r Datganiad o Arfer a Argymhellir (SORP): Cyfrifeg ar gyfer Addysg Bellach ac Uwch 2019 ac yn unol â'r Safon Adrodd Ariannol (GTA) 102.

Prif Weithgareddau

Prif weithgaredd y Brifysgol yw darparu addysg uwch o gampysau yng Nghaerdydd a thrwy weithgareddau cydweithredol mewn rhannau eraill o'r DU a thramor. Mae portffolio'r Brifysgol yn ymestyn ar draws gweithgareddau israddedig, ôl-raddedig ac ymchwil ac fe'i hategir gan hyfforddiant, ymgynghoriaeth a sgil-efeithiau masnachol eraill a ddarperir i sefydliadau lleol, cenedlaethol a rhyngwladol. Mae'r Brifysgol hefyd yn darparu gwasanaethau cynadledda a phreswyl, ynghyd â chyfleusterau chwaraeon ac arlwy, ar gyfer myfyrwyr a defnyddwyr allanol. Cynhelir llawer o'r gweithgareddau masnachol hyn drwy is-gwmni Cardiff Met Company Ltd, sy'n rhoi'r elw trethadwy yn ôl i'r Brifysgol drwy'r cynllun Cymorth Rhodd.

Strategaeth Ariannol a Buddsoddi

Adolygodd a diweddarodd y Brifysgol ei Strategaeth Ariannol ddiwethaf yn ystod mis Gorffennaf 2018. Mae gan y Strategaeth hon yr amcanion allweddol o dyfu ac arallgyfeirio incwm; hyrwyddo cynaliadwyedd hirdymor; a gweithredu'n effeithlon ac yn effeithiol. Mae'r Strategaeth yn cynnwys amcanion perfformiad heriol i gefnogi dyheadau'r Brifysgol ar gyfer y dyfodol.

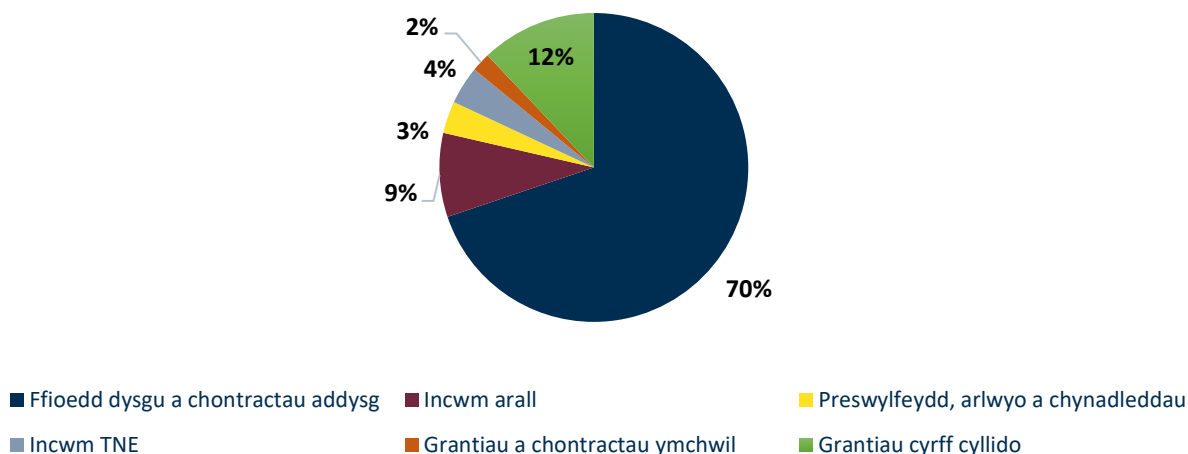
Canlyniadau ar gyfer y Flwyddyn

Dechreuodd y flwyddyn mewn modd ansicr oherwydd y pandemig coronafeirws a pharhaodd yn yr un modd drwy gydol y broses, gyda'r ail glo cenedlaethol yn ychwanegu haen newydd o ansicrwydd ac aflonyddwch hanner ffordd drwy'r flwyddyn. Er gwaethaf hyn, cyflawnodd y brifysgol berfformiad ariannol cryf iawn ac mae'n gwerthfawrogi'r cyllid grant ychwanegol sy'n gysylltiedig â Covid yn ystod y flwyddyn a ddarparwyd gan Lywodraeth Cymru i sector addysg uwch Cymru. Cynyddodd incwm y grŵp £15.2m i £122.3m (2020: £107.1m), gyda chymorth derbyn y cyllid a grybwyllwyd uchod gan Lywodraeth Cymru a oedd yn cyfateb i tua £10m. Mae'r canlyniadau ariannol ar gyfer y flwyddyn yn dangos bod y brifysgol wedi darparu gwarged cyfrifyddu o £2.861m (2020: Diffyg o £1.286m) a chynhyrchodd warged arian parod gweithredol o £18.1m (2020: £8.6m). Yn y cyfnod ers cyflwyno FRS 102 yn ystod 2015/2016 bu ymwahanu cyflwyniadol amlwg rhwng cryfder cynhyrchu arian parod gweithredol y Brifysgol a'i chanlyniad cyfrifyddu. Mae'r ystumio hwn o'r canlyniadau ariannol wedi deillio o'r angen parhaus i gyfrif am daliadau diffyg pensiwn mewn perthynas â dau o dri chynllun pensiwn staff y brifysgol, sef Cynllun Pensiwn Caerdydd a Bro Morgannwg (CVGPS), a Chynllun Pensiwn y Brifysgol (USS). Effaith gyfunol y taliadau diffyg pensiwn a ddeilliodd o'r ddau gynllun hyn oedd £10.9m (2020: £5.2m) yn ystod y flwyddyn. Fodd bynnag, nid yw'r taliadau hyn yn effeithio ar gynhyrchu arian parod gweithredol, ac felly llwyddodd y brifysgol i gynyddu ei chronfeydd arian parod cronedig yn sylweddol. Mae'r canlyniadau ariannol ar gyfer y flwyddyn yn dangos perfformiad cadarn iawn, yn enwedig o'u gweld o safbwynt gweithredu yn ystod pandemig a gafodd effaith sylweddol ar nifer o ffrydiau incwm y grŵp gan gynnwys preswylfeydd, arlwy, cynadledda, llogi cyfleusterau chwaraeon a pharcio.

Adroddiad Bwrdd y Llywodraethwyr (parhad)**Adolygiad Gweithredu ac Ariannol (parhad)****Canlyniadau ar gyfer y Flwyddyn (parhad)**

Crynodeb o'r Canlyniadau	2020/21 £000	2019/20 £000
Incwm	122,289	107,124
Gwariant	119,428	108,410
Gwarged/(Diffyg) am y flwyddyn	2,861	(1,286)
Ychwanegu'n ôl		
Dibrisiad	4,339	4,770
Ffioedd Darpariaeth Pensiwn	10,863	5,151
Arian Parod Drwy Weithrediadau	18,063	8,635

Mae prif ffrwd incwm y grŵp yn deillio o ffioedd dysgu gan fyfyrwyr israddedig ac ôl-raddedig y DU a'r UE a oedd gyda'i gilydd yn £66.5m ac yn cyfrif am 54% o gyfanswm yr incwm. Pan gynhwysir ffioedd rhyngwladol a chontractau addysgol, mae hyn yn codi i 74% o drosiant; mae hyn yn gyson â'r flwyddyn flaenorol. Roedd ffioedd dysgu israddedig llawn amser ar gyfer myfyrwyr y DU yn parhau i fod wedi'u capio ar £9k yn ystod y flwyddyn gan arwain at ddim codiad chwyddiant i werth y ffi.

Dadansoddiad o Incwm 2020-21

Adroddiad bwrdd y Llywodraethwyr (parhad)

Adolygiad Gweithredu ac Ariannol (parhad)

Y Rhagolygon Ariannol

Buddsoddodd y grŵp £5.2m (2020: £6.2m) yn ei seilwaith yn ystod y flwyddyn. O'r £2.3m hwn, buddsoddwyd £2.3m yn yr ystâd, a buddsoddwyd £1.5m ohono yn ail gam datblygiad yr Ysgol Dechnolegau. Mae tri cham arall wedi'u cynllunio. Buddsoddwyd gwariant gwerth £2.9m hefyd mewn offer, gan gynnwys tua £1.2m mewn seilwaith TG a systemau corfforaethol a tua £1.7m yn yr adrannau gwasanaethau academiaidd a phroffesiynol. Roedd y buddsoddiadau hyn yn cynnal sylfaen asedau'r Datganiad Cyfunol o'r Sefyllfa Ariannol, ond dylid nodi, oherwydd y pandemig, fod gwariant cyfalaf yn ystod y flwyddyn yn is nag y byddai wedi bod fel arall.

Atgyfnerthodd y gymhareb bresennol yn ystod y flwyddyn oherwydd y genhedlaeth arian parod weithredol gref, gan gynyddu i 1.97 (2020: 1.87); arweiniodd hyn, o'i gyfuno â gostyngiad net mewn darpariaethau pensiwn, at welliant o £20m mewn asedau net a chryfhau'r Datganiad Cyfunol o'r Sefyllfa Ariannol. Cododd y mewnlif cyfalaf gweithio o gredydwy'r cynyddol £9m rhwng 2019-20 a 2020-21.

Hylifedd ac Arian Parod

Cyfanswm adnoddau buddsoddi arian parod a thymor byr y grŵp ar ddiwedd y flwyddyn oedd £47.1m (2020: £30m). Ariannwyd buddsoddiadau yn yr ystâd a'r seilwaith yn ystod y flwyddyn yn gyfan gwbl gan arian parod a gynhyrchwyd o weithgareddau gweithredu. Cyfanswm yr ad-daliadau benthyciadau yn ystod y flwyddyn oedd £1.8m gan leihau dyled hirdymor y grŵp o £24.7m i £22.9m. Arweiniodd hyn at gymhareb gerio well, gyda dyled hirdymor fel % o'r incwm yn cyfateb i 18.7%. Bydd y sylfaen arian parod gref yn sail i ddyheadau buddsoddi'r brifysgol yn y dyfodol.

Y Rhagolygon Ariannol

Yn ystod 2020-2021, cododd y brifysgol ffi ddysgu flynyddol o £9,000 i fyfyrwyr israddedig Llawn Amser a'r UE, o'i gymharu â'r ffi o £9,250 a godir mewn sefydliadau yn Lloegr. Mae ffi dysgu israddedigion y cartref a'r UE yn parhau i fod wedi'i chapio ar gyfer 2021-2022, sy'n £9,000 yng Nghymru am y degfed flwyddyn yn olynol ac ar £9,250 yn Lloegr.

O ystyried bod gwir werth ffi israddedig Llawn Amser wedi erydu'n sylweddol yn ystod y deng mlynedd diwethaf, mae'r diffyg mynegeo parhaus ar un o brif ffrydiau incwm y brifysgol yn cynnig heriau ariannol i'r brifysgol a'r sector AU yn gyffredinol. Mae hyn yn cael ei waethygu gan lefelau uchel presennol chwyddiant a'r risg gysylltiedig o chwyddiant cyflog yn y dyfodol. Mae ymateb Llywodraeth San Steffan i adroddiad Augar yn dal i aros ac mae'n dal yn bosibl y gallai'r ffi dysgu israddedig FT uchod yn Lloegr gael ei lleihau o'i £9250 presennol. Pe bai hyn yn digwydd, mae'n bosibl y gallai Llywodraeth Cymru roi gostyngiad tebyg i'r ffi israddedig Llawn Amser o £9000 yng Nghymru.

Er mwyn gweithredu'n gynaliadwy o dan yr amgylchiadau hyn, mae'r brifysgol yn parhau i ddatblygu a gweithredu cynlluniau uchelgeisiol i dyfu ac arallgyfeirio ei sylfaen incwm drwy ddatblygu rhaglenni academiaidd newydd a thrwy fuddsoddi mewn gweithgarwch ymchwil ac arloesi, i'w darparu drwy ystadau a seilwaith newydd ac wedi'u hadfywio.

Statws Elusennol

Daeth y Brifysgol yn Elusen Gofrestredig (Rhif 1140762) ar 10 Mawrth 2011.

Aelodaeth Bwrdd y Llywodraethwyr

Nodir aelodaeth y Bwrdd ar gyfer y flwyddyn 1 Awst 2020 i 31 Gorffennaf 2021 ar dudalen 16 yr adroddiad hwn.

Archwilwyr Annibynnol

Yr archwilwyr allanol am y flwyddyn oedd PricewaterhouseCoopers LLP. Yr archwilwyr mewnol am y flwyddyn oedd Deloitte LLP.

Adroddiad bwrdd y Llywodraethwyr (parhad)

Adolygiad Gweithredu ac Ariannol (parhad)

Cyfle Cyfartal

Mae'r Brifysgol yn gweithio i sicrhau cydymffurfiaeth â deddfwriaeth cydraddoldeb ac mae wedi ymrwymo i integreiddio egwyddorion cydraddoldeb yn rhagweithiol yn ei holl weithgareddau. Mae Cynllun Cydraddoldeb Strategol wedi'i gytuno a'i weithredu. Mae'r Brifysgol yn weithgar o ran ehangu mynediad i addysg, ac wrth ddarparu dull cynhwysol o ddysgu, addysgu ac ymchwil.

Iechyd a Diogelwch yn y Gwaith

Mae iechyd, diogelwch a lles staff a myfyrwyr yn hanfodol i lwyddiant y Brifysgol. Mae Pwyllgor Iechyd a Diogelwch y Brifysgol yn ystyried pob agwedd berthnasol ar iechyd, diogelwch a lles. Mae'r Pwyllgor yn derbyn adroddiadau monitro rheolaidd am archwiliadau cyfnodol o drefniadau rheoli iechyd a diogelwch ysgolion/unedau a mentrau a/neu faterion sy'n deillio o gyfarfodydd iechyd a diogelwch ysgolion/unedau. Yn ogystal, mae'r Pwyllgor yn lledaenu'r wybodaeth ddiweddaraf am ddeddfwriaeth a chanllawiau ar arfer da ac yn monitro lefelau damweiniau a phresenoldeb staff. Cyflwynir cofnodion y Pwyllgor i'r Pwyllgor Adnoddau ac mae adroddiadau iechyd a diogelwch hefyd yn ymddangos ym Mhe'r Pwyllgor Archwilio'r Brifysgol. Darperir Adroddiad Iechyd a Diogelwch Blynyddol i Fwrdd y Llywodraethwyr i'w alluogi i gyflawni ei rwymedigaeth statudol i sicrhau cydymffurfiaeth â deddfwriaeth iechyd a diogelwch.

Yn y cyfnod cyn y cyfnod clo cenedlaethol a ddeilliodd o'r pandemig coronafeirws yn ystod mis Mawrth 2020, ac yn y cyfnod sydd wedi dilyn, mae'r Brifysgol wedi rhoi mwy o bwyslais ar iechyd a diogelwch yn y gweithle. Rhoddwyd mesurau ar waith yn gyflym i sicrhau cydymffurfiaeth lawn â holl reoliadau coronafeirws y llywodraeth a chanllawiau cysylltiedig i sicrhau y gallai'r staff hynny yr oedd yn ofynnol iddynt weithio ar y campws barhau i wneud hynny mewn amgylchedd diogel a phellter cymdeithasol; a bod y staff hynny a allai weithio gartref yn cael eu cefnogi'n briodol i wneud hynny.

Dim ond drwy waith a chefnogaeth barhaus staff y Brifysgol a Bwrdd y Llywodraethwyr y gellir delio â heriau'r dyfodol am eu hymdrechion a'u hymrwymiad i'r Brifysgol drwy gydol y flwyddyn.

Datganiad Caethwasiaeth Fodern a Masnachu Pobl

Mae Prifysgol Fetropolitan Caerdydd wedi ymrwymo i sicrhau nad oes caethwasiaeth fodern na masnachu pobl yn ei chadwyni cyflenwi nac mewn unrhyw ran o'i busnes. Mae polisiâu a gweithdrefnau'r Brifysgol yn dangos ei hymrwymiad i weithredu'n foesebol a chydag uniondeb yn ei holl weithgareddau busnes, gan sicrhau cydymffurfiaeth â gofynion y Ddeddf Caethwasiaeth Fodern. Mae'r swyddogaeth gaffael wedi sefydlu Polisi 'Cadwyni Cyflenwi Moesegol' ers 2011. Cafodd y Polisi ei adolygu a'i ddiweddarau yn 2020 i sicrhau ei fod yn parhau i adlewyrchu arfer da perthnasol.

Polisiâu a gweithdrefnau'r Brifysgol yn y gweithle, sydd wedi'u hadolygu a'u diwygio i sicrhau eu bod yn adlewyrchu bwriad Cod Ymarfer 'Cyflogaeth Foesebol yn y Gadwyn Gyflenwi' Llywodraeth Cymru. Mae'r polisiâu a'r gweithdrefnau hyn yn dangos ymrwymiad y Brifysgol i weithredu'n foesebol a chydag uniondeb yn ei holl berthnasoedd busnes drwy sicrhau nad yw caethwasiaeth fodern a masnachu pobl yn digwydd o fewn ei gweithluoedd neu ei weithgareddau busnes yn y DU ac yn rhyngwladol.

Yn ystod y flwyddyn a gwmpesir gan yr adroddiad hwn, ymrwymodd y Brifysgol i sicrhau bod yr holl raddau cyflog staff ar y Cyflog Byw Go lawn neu'n uwch na hynny. Cafodd y Brifysgol ei hachredu fel cyflogwr Cyflog Byw gan y Sefydliad Cyflog Byw ym mis Tachwedd 2019 ac mae wedi talu'r gyfradd Cyflog Byw o leiaf i'r holl staff ers mis Awst 2018.

Datganiad Deddf Cyllid Troseddol

Mae Prifysgol Metropolitan Caerdydd a'i his-gwmnïau yn ymrwymo i sicrhau nad yw ei chyflogeion, ei hasiantau a phersonau cysylltiedig eraill sy'n gweithredu ar ei rhan yn hwyluso osgoi treth gan barti arall. Mae'r Brifysgol yn adolygu ei risgiau a'i phrosesau a'i gweithdrefnau cysylltiedig yn rheolaidd er mwyn sicrhau bod pob cam yn cael ei gymryd i atal osgoi talu treth. Mae'r Brifysgol yn cynnwys y risg o osgoi treth ar ei Chofrestr Risg. Caiff y risg ei hadolygu a'i diweddarau 3 gwaith y flwyddyn. Mae hyn yn cynnwys adolygu rheolaethau i liniaru risgiau. Mae'r Brifysgol yn adolygu ei pholisiâu a'i

Adroddiad bwrdd y Llywodraethwyr (parhad)

Adolygiad Gweithredu ac Ariannol (parhad)

Datganiad y Ddeddf Cyllid Troseddol (parhad)

canllawiau mewn perthynas â'r Ddeddf Cyllid Troseddol yn rheolaidd, yn unol â pholisïau tebyg (Gwrth-Bribery, Gwrth-dwyll a Llygredigaeth, polisïau Gwrth-Arian a Rheoliadau Ariannol).

Datganiad o'r Effaith ar y Newid yn yr Hinsawdd

Mae Prifysgol Metropolitan Caerdydd wedi ymrwymo i leihau ei heffaith ar yr hinsawdd a'r amgylchedd. Un o'r cyfleoedd allweddol i gyflawni hyn yw drwy reoli'r defnydd o ynni yn effeithlon ar draws ystâd y brifysgol.

Mae Rheoli Ynni o fewn tîm yr Amgylchedd ac Ystadau yn golygu darparu amgylcheddau gweithio, addysgu a dysgu cyfforddus i'r holl staff a myfyrwyr, gan reoli'r ynni a ddefnyddir yn ofalus ar yr un pryd. Mae rhwydwaith o is-fesuryddion trydan, nwy a dŵr yn ein galluogi i ddeall y defnydd o ynni mewn adeiladau unigol.

Mae timau'r Amgylchedd ac Ystadau wedi ymrwymo i sicrhau bod ein campysau'n cael eu datblygu gydag iechyd a lles staff a myfyrwyr mewn golwg. Mae nifer o staff yn beicio ac yn cerdded i'r gwaith yn rheolaidd, a gyda'r addewid o lwybr beicio sy'n rhedeg ochr yn ochr â'n campws, mae amgylchedd gwyrddach – mwy cynaliadwy – ychydig o gwmpas y gornel.

Rydym yn edrych yn barhaus ar ffyrdd o leihau ein heffaith, ac mae ein tendr glanhau newydd yn gofyn am ddefnyddio cynhyrchion glanhau gwyrddach, mwy ecogyfeillgar, mae angen i'n tendr rheoli gwastraff ein helpu i gyflawni ein targedau gwastraff un ffrwd ac mae ein gwelliannau adeiladu i gyd wedi'u cynllunio gyda chynaliadwyedd mewn golwg.

Yr Athro C Carmichael Aitchison

Llywydd ac Is-Ganghellor
9 Rhagfyr 2021

Datganiad Llywodraethu Corfforaethol

Mae'r Brifysgol wedi ymrwymo i arddangos arferion gorau ym mhob agwedd ar lywodraethu corfforaethol. Mae'r crynodeb hwn yn disgrifio'r modd y mae'r Brifysgol wedi cymhwyso'r egwyddorion a nodir yng Nghod Llywodraethu Corfforaethol y DU yn ystod y flwyddyn a hyd at ddyddiad cymeradwyo'r datganiadau ariannol. Ei ddiben yw helpu'r darlennydd i ddarllen yr adroddiad blynyddol a'r datganiadau ariannol i ddeall sut y cymhwyswyd yr egwyddorion hyn.

Bwrdd Llywodraethwyr y Brifysgol sy'n gyfrifol am system rheolaeth fewnol y Brifysgol ac am adolygu ei heffeithiolrwydd. Mae'r system hon wedi'i chynllunio i reoli yn hytrach na dileu'r risg o fethu â chyflawni amcanion busnes a dim ond sicrwydd rhesymol ac nid absoliwt yn erbyn camddatganiad neu golled berthnasol y gall ei ddarparu.

Adolygodd Bwrdd Llywodraethwyr y Brifysgol Bolisi Rheoli Risg a Datganiad Blas a Goddefgarwch Risg y Brifysgol yn ystod 2020-21. Roedd hyn yn unol â'r gofynion i adolygu'r Polisi Rheoli Risg bob tair blynedd a'r Datganiad Blas Risg a Goddefgarwch yn flynyddol. Helpodd yr adolygiad i sicrhau bod yr adroddiadau rheoli risg yn cyd-fynd yn llwyr â Chynllun Strategol a Dangosyddion Perfformiad Allweddol y Brifysgol.

Derbyniodd Bwrdd Llywodraethwyr y Brifysgol adroddiadau tymhorol ar Risgiau Corfforaethol allweddol ac adolygodd y Gofrestr Risg. Ystyriodd Pwyllgor Archwilio'r Brifysgol yr holl adroddiadau rheoli risg cyn i Fwrdd y Llywodraethwyr eu hystyried ymhellach.

Asesodd Archwilwyr Mewnol y Brifysgol drefniadau rheoli risg y Brifysgol yn ystod 2020-21 a rhoddodd farn bod lefel 'gymedrol' o sicrwydd wedi'i chyflawni. Roedd hyn yn welliant ar 2019-20 lle'r oedd lefel 'gyfyngedig' o sicrwydd wedi'i ddarparu. Asesodd Archwilwyr Mewnol y Brifysgol hefyd drefniadau llywodraethu corfforaethol y Brifysgol yn ystod 2020-21 a rhoddodd farn bod lefel 'sylweddol' o sicrwydd wedi'i chyflawni. Roedd hyn yn welliant ar 2019-20 lle'r oedd lefel 'gymedrol' o sicrwydd wedi'i ddarparu. Bydd Bwrdd y Llywodraethwyr yn parhau i adolygu ei drefniadau rheoli risg a llywodraethu corfforaethol yn rheolaidd. Mae hyn yn cyd-fynd â chanllawiau ar gyfer cyfarwyddwyr sydd wedi'u cynnwys yng Nghod Llywodraethu Corfforaethol y DU.

Comisiynodd Bwrdd Llywodraethwyr y Brifysgol adolygiad cyfnodol allanol o'i effeithiolrwydd tua diwedd 2019-20 i sicrhau bod trefniadau llywodraethu'r Brifysgol yn effeithlon, yn effeithiol ac yn addas i'r diben. Cynhaliwyd 'Adolygiad Effeithiolrwydd Bwrdd' cynhwysfawr yn 2020-21 gan Halpin Partnership Ltd a bu Bwrdd y Llywodraethwyr yn ystyried ac yn derbyn adroddiad manwl gydag argymhellion clir. Roedd argymhellion yr adolygiad yn argymhell y canlynol:

- (i) Moderneiddio Erthyglau Llywodraethu ac Offeryn Llywodraethu'r Brifysgol;
- (ii) Gweithredu Cynllun Dirprwy newydd y Brifysgol;
- (iii) Cyflwyno rôl yr Uwch Lywodraethwr Annibynnol o fewn trefniadau llywodraethu'r Brifysgol;
- (iv) Cyflwyno trefniadau arfarnu blynyddol ar gyfer y Cadeirydd a'r Llywodraethwyr;
- (v) Cynigion ar aelodaeth, sgiliau, hyfforddiant a datblygiad y Bwrdd gan gyfeirio at amrywiaeth a chynhwysiant cydraddoldeb;
- (vi) Cynigion ar gyfer gwell trefniadau rheoli busnes ar gyfer cyfarfodydd y Bwrdd a'r Pwyllgorau;
- (vii) Mwy o ffocws y Bwrdd ar nodau strategol a diwylliannol y Brifysgol;
- (viii) Cynigion i gefnogi gweithio effeithiol rhwng Bwrdd y Llywodraethwyr a'r Bwrdd Gweithredol, a;
- (ix) Cynigion ar sut i weithredu argymhellion allweddol yr Adolygiad Llywodraethu o Brifysgolion yng Nghymru (Adolygiad Camm).

Ystyriodd Adolygiad Effeithiolrwydd y Bwrdd hefyd drefniadau llywodraethu'r Brifysgol yn erbyn Fframwaith Aeddfedrwydd Llywodraethu. Mae pedair lefel i'r Fframwaith: (i) Methu; (ii) Gwella; (iii) Da; a (iv) Arwain Edge. Amlygodd yr adolygiad mai trefniadau llywodraethu'r Brifysgol oedd '(ii) Gwella'. Bydd argymhellion yr adolygiad yn parhau i gael eu gweithredu yn ystod 2021-22 gyda'r bwriad o gyflawni sgôr '(iii) Da' erbyn diwedd y flwyddyn. Bydd Pwyllgor Llywodraethu ac Enwebiadau'r Brifysgol a Bwrdd y Llywodraethwyr yn monitro cynnydd yn erbyn gweithredu'n uniongyrchol.

Datganiad Llywodraethu Corfforaethol (parhad)

Ymddiswyddodd Cadeirydd Bwrdd y Llywodraethwyr ym mis Mawrth 2021 ac fe'i disodlwyd gan yr Is-gadeirydd a weithredodd fel Cadeirydd dros dro tan ddiwedd 2020-21. Ymddiswyddodd neu ymddeolodd nifer o Lywodraethwyr eraill yn ystod 2020-21. Recriwtiodd y Brifysgol Gadeirydd newydd ar Fwrdd y Llywodraethwyr a chwe Llywodraethwr Annibynnol newydd tua diwedd 2020-21 yn barod ar gyfer 2021-22. Bydd yr aelodaeth newydd yn helpu i sicrhau y bydd gan Fwrdd y Llywodraethwyr a'i Bwyllgorau yr ystod amrywiol ofynnol o sgiliau a phrofiad sydd eu hangen i fynd i'r afael â heriau yn y dyfodol yn 2021-22 a thu hwnt wrth i'r Brifysgol symud ymlaen gyda datblygu ei Chynllun Strategol newydd ac yn gwella o effaith y pandemig byd-eang.

Parhaodd y Brifysgol yn 2020-21 gyda'r trefniadau llywodraethu interim a gyflwynwyd yn 2019-20 mewn ymateb i ymateb i heriau'r pandemig byd-eang. Arhosodd Rheolau Sefydlog y Brifysgol i ganiatáu cyfarfodydd misol Bwrdd y Llywodraethwyr (ac eithrio Awst 2020, Ionawr 2021 ac Ebrill 2021) a mwy o ddirprwyo i bwyllgorau fel y caniateir o dan Erthyglau Llywodraethu'r Brifysgol.

Parhaodd Bwrdd y Llywodraethwyr yn 2020-21 gyda strwythur pwyllgor symlach gydag (i) Pwyllgor Archwilio; (ii) Pwyllgor Llywodraethu ac Enwebiadau, (iii) Pwyllgor Taliadau, a (iv) Pwyllgor Adnoddau. Cafodd pob pwyllgor ei gyfansoddi'n ffurfiol gyda chylch gorchwyl ac aelodaeth yn cynnwys aelodau annibynnol o Fwrdd y Llywodraethwyr yn unig neu'n bennaf. Roedd gan Fwrdd y Llywodraethwyr a'i bwyllgorau amserlen glir o gyfarfodydd a rhaglen waith y cytunwyd arni ar gyfer 2020-21. Cynhaliwyd cyfarfodydd ychwanegol ar sail eithriadol i fodloni'r broses o wneud penderfyniadau'r Brifysgol yn ôl yr angen. Cynhaliwyd holl gyfarfodydd Bwrdd y Llywodraethwyr a'i bwyllgorau o bell yn ystod 2020-21.

Parhaodd y Brifysgol i weithredu Bwrdd Academaidd Cyfunol yn ystod 2020-21 i gefnogi penderfyniadau symlach ac ystyth wrth ymateb i heriau'r pandemig byd-eang. Tua diwedd 2020-21, cytunodd Bwrdd y Llywodraethwyr i gynigion i'r Bwrdd Academaidd Cyfunol gael ei ddaduno o ddechrau 2021-22 yn Fwrdd Academaidd a Bwrdd Rheoli ar wahân. Adolygwyd aelodaeth y ddau gorff yn helaeth fel rhan o'r broses hon. Tua diwedd 2020-21, cytunodd Bwrdd y Llywodraethwyr hefyd i gynigion i ailsefydlu ei Bwyllgor Cynllunio a Pherfformiad Strategol ar gyfer 2021-22. Bydd gan y Pwyllgor gylch gwaith diwygiedig ac estynedig sy'n ymdrin â chynllunio strategol, perfformiad a sicrwydd academaidd.

Roedd aelodaeth Pwyllgor Archwilio'r Brifysgol yn cynnwys dau aelod annibynnol yn ystod 2020-21 nad oeddent yn aelodau o Fwrdd y Llywodraethwyr ac a oedd felly'n darparu allanoldeb ychwanegol i drafodaethau'r Pwyllgor. Mynychodd uwch weithredwyr y Brifysgol gyfarfodydd y Pwyllgor Archwilio yn ôl yr angen ond nid oeddent yn aelodau ohono. Cyfarfu'r Pwyllgor Archwilio dair gwaith yn ystod 2020-21 gyda phresenoldeb archwilwyr mewnol ac allanol y Brifysgol fel y bo'n briodol. Ystyriodd y Pwyllgor adroddiadau archwilio mewnol manwl, a oedd, fel y bo'n briodol, yn gwneud argymhellion ar gyfer systemau rheolaeth fewnol y Brifysgol ac yn cynnwys ymatebion rheoli a chynlluniau gweithredu. Roedd y Pwyllgor hefyd yn monitro ymlyniad at ofynion rheoliadol ac yn ystyried adroddiadau gan archwilwyr allanol, Cyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru a ffynonellau eraill wrth iddynt effeithio ar fusnes y Brifysgol. Cyfarfu'r Pwyllgor yn breifat ag Archwilwyr Mewnol y Brifysgol cyn cyfarfodydd a chyfarfu hefyd â'r Archwilwyr Allanol yn ôl y gofyn.

Bwrdd Academaidd Cyfunol y Brifysgol yn ystod 2020-21 oedd yn gyfrifol am ymgorffori rheoli risg ar draws y sefydliad a chynnal trosolwg o'r risgiau sefydliadol lefel uchel allweddol. Derbyniodd Bwrdd y Llywodraethwyr a'r Bwrdd Academaidd Cyfunol adroddiadau yn nodi dangosyddion perfformiad allweddol, risgiau a nodwyd, a mesurau rheoli cysylltiedig. Derbyniodd ac archwiliodd y Pwyllgor Archwilio adroddiadau Rheoli Risg rheolaidd a helpodd i lywio cyfeiriad y rhaglen archwilio mewnol dreigl yn y dyfodol. Derbyniodd y Bwrdd Gweithredol adroddiadau rheolaidd gan archwilwyr mewnol ac allanol y Brifysgol a oedd yn cynnwys argymhellion ar gyfer gwella. Rhoddodd y Pwyllgor Archwilio adolygiad a chraffu ar y trefniadau ar gyfer rheolaeth ariannol fewnol. Roedd agendâu cyfarfodydd Bwrdd y Llywodraethwyr yn cynnwys eitemau rheolaidd ar gyfer ystyried risg (gan gynnwys risgiau sy'n gysylltiedig â Covid-19); cafwyd adroddiadau rheolaidd gan y Bwrdd Gweithredol a'r Pwyllgor Archwilio. Mae rheoli risg a gweithredu mesurau rheoli risg priodol wedi bod yn flaenoriaeth sylweddol i'r Brifysgol ers dechrau'r pandemig. Mae Bwrdd y Llywodraethwyr wedi chwarae rhan allweddol yn y gwaith o sicrhau bod y trefniadau hyn yn cael eu hadolygu a'u harchwilio'n briodol er mwyn sicrhau sicrwydd.

Datganiad Llywodraethu Corfforaethol (parhad)

Tua diwedd 2020-21 cymeradwyodd Pwyllgor Archwilio'r Brifysgol ddyfarnu'r contract ar gyfer darparu gwasanaethau Archwilio Mewnol y Brifysgol i ddarparwr newydd am gyfnod cychwynnol o dair blynedd o ddechrau 2021-22. A datblygwyd rhaglen waith newydd i'w hystyried gan y Pwyllgor mewn cyfarfod ychwanegol ar ddechrau 2021-22.

Ymddeolodd Cadeirydd Pwyllgor Archwilio'r Brifysgol fel aelod Annibynnol o Fwrdd y Llywodraethwyr ar ddiwedd 2020-21 ar ôl gwasanaethu dau dymor llawn yn y swydd. Penododd Bwrdd y Llywodraethwyr Gadeirydd newydd ar y Pwyllgor yn barod ar gyfer dechrau 2021-22. Mae Cadeirydd newydd y Pwyllgor yn aelod Annibynnol o Fwrdd y Llywodraethwyr a oedd hefyd yn aelod o'r Pwyllgor Archwilio yn ystod 2020-21 a'r blynyddoedd blaenorol.

Drwy gydol 2020-21, mae Corff Llywodraethu'r Brifysgol wedi cadw at ddarpariaethau'r Cod Llywodraethu Addysg Uwch a gyhoeddwyd yn ystod Tymor y Gwanwyn 2015.

Datganiad Taliadau Blynyddol

Mae Bwrdd Llywodraethwyr Prifysgol Metropolitan Caerdydd yn goruchwyllo Pwyllgor Taliadau ar wahân ac yn unol â'i gylch gorchwyl, mae'r pwyllgor yn ystyried pob agwedd ar gydnabyddiaeth ariannol i uwch staff y Brifysgol.

Mae aelodaeth y Pwyllgor Taliadau yn cynnwys;

- Llywodraethwr Annibynnol (Cadeirydd y Pwyllgor Taliadau)
- Llywodraethwr Annibynnol/ Cadeirydd Bwrdd y Llywodraethwyr
- 3 Llywodraethwyr Annibynnol

Mae'r Pwyllgor Taliadau yn ystyried ac yn penderfynu ar faterion sy'n ymwneud â chydabyddiaeth a thelerau ac amodau uwch staff yn y Brifysgol. Mae'n ymgymryd â rôl graffu ac yn sicrhau bod y trefniadau cydnabyddiaeth ariannol ar gyfer pob uwch ddeiliad swydd yn cefnogi nodau strategol y Brifysgol ac yn galluogi recriwtio, cymell a chadw uwch staff tra hefyd yn cydymffurfio â gofynion rheoleiddio ac arfer gorau.

Mae'r Pwyllgor Taliadau yn cyfarfod dair gwaith y flwyddyn, gan adrodd i'r Corff Llywodraethu. Mae'n cyflwyno adroddiad blynyddol i Fwrdd y Llywodraethwyr sy'n ceisio rhoi sicrwydd i'r corff llywodraethu bod y Pwyllgor Taliadau yn cyflawni ei gyfrifoldebau'n effeithiol.

Mae gan y Pwyllgor Taliadau awdurdod dirprwyedig i ystyried a chymeradwyo materion sy'n ymwneud â chydabyddiaeth uwch staff (gan gynnwys yr Is-Ganghellor) yn unol â'r Fframwaith Polisi Cydnabyddiaeth Uwch. Er bod yr Is-Ganghellor wedi'i restru fel un 'yn bresennol' mewn cyfarfodydd, mae cylch gorchwyl y Pwyllgor Taliadau yn glir na fyddant yn bresennol yn ystod trafodaeth yn ymwneud â'u tâl eu hunain.

Cynhaliodd y Pwyllgor Taliadau adolygiad sylweddol o'i gylch gorchwyl ar ddiwedd blwyddyn academiaidd 2019/20 i sicrhau bod ei gylch gwaith yn cyd-fynd yn briodol â chod ymarfer CUC yn ogystal â gofynion CCAUC. Cwblhawyd yr adolygiad ym mis Rhagfyr 2019 gan sicrhau bod Prifysgol Fetropolitan Caerdydd yn cydymffurfio'n llawn â'r Cod hwn. O ganlyniad, diweddarwyd Cylch Gorchwyl y Pwyllgor Taliadau, a mabwysiadwyd Fframwaith Polisi Cydnabyddiaeth Uwch Staff. Mae'r Pwyllgor Taliadau yn gweithredu yn unol â'r Fframwaith hwn. Mae'n adolygu ystod o ddata a gwybodaeth gan gynnwys hanes cyflog, cydraddoldeb, amrywiaeth a chynhwysiant, data meincnodi cymharydd, a pherfformiad unigol yn erbyn amcanion y cytunwyd arnynt a mesurau llwyddiant.

Cyflwynir datganiad polisi cyflog blynyddol ochr yn ochr â'r adroddiad blynyddol i Fwrdd y Llywodraethwyr. Cyhoeddir y datganiad blynyddol hwn ar wefan y Brifysgol ac mae'n nodi:

- Rhestr o ddeiliaid swyddi o fewn cylch gwaith y Pwyllgor;
- Polisi'r Brifysgol ar gydnabyddiaeth ariannol deiliaid swyddi o fewn cylch gwaith y Pwyllgor;
- Mae lluosrif cyflog yr Is-Ganghellor ac enillion canolrifol gweithlu cyfan y sefydliad, a Esboniad o'r trefniadau cyflog ar gyfer yr holl staff eraill

Ar ddechrau pob blwyddyn academiaidd, caiff amcanion perfformiad yr Is-Ganghellor, sy'n cynnwys mesurau llwyddiant, eu cytuno a'u cymeradwyo gan y Pwyllgor Taliadau.

Cynhelir trafodaethau perfformiad tymhorol rhwng Cadeirydd Bwrdd y Llywodraethwyr a'r Is-Ganghellor. Cwblheir adolygiad perfformiad diwedd blwyddyn, lle ceisir adborth gan randdeiliaid ehangach.

Cyflwynir ystod o ddata a gwybodaeth gymharol am gydnabyddiaeth ariannol yr Is-Ganghellor i'r Pwyllgor Taliadau ac mae'r Cyfarwyddwr Gwasanaethau Pobl yn mynychu'r cyfarfod i ddarparu canllawiau.

Mae Cadeirydd Bwrdd y Llywodraethwyr yn cyflwyno crynodeb o berfformiad yr Is-Ganghellor yn erbyn yr amcanion y cytunwyd arnynt a'r mesurau llwyddiant, ynghyd â chynnig cydnabyddiaeth ariannol. Wrth ystyried argymhelliad Cadeirydd Bwrdd y Llywodraethwyr i'r Pwyllgor ac a ellir cyfiawnhau hynny, mae'r Pwyllgor yn adolygu ystod o ddata a gwybodaeth, gan gynnwys:

Datganiad Cydnabyddiaeth Blynyddol (parhad)

- Hanes cyflog yr Is-Ganghellor;
- Sut mae tâl yr Is-Ganghellor yn cymharu â chydabyddiaeth yr Is-Ganghellor eraill ar draws grwpiau cymharydd sefydliadau (yn ôl incwm a maint);
- Sut mae cyflog presennol yr Is-Ganghellor yn cymharu â chyflog staff eraill y Brifysgol fel lluosrif o gyflog sylfaenol yr Is-Ganghellor o'i gymharu ag enillion canolrifol staff cyfan y Brifysgol;
- Perfformiad yr Is-Ganghellor a'r Brifysgol dros gyfnod yr adolygiad; a
- Y cyd-destun y mae'r Brifysgol yn gweithredu ynddo

Roedd y cyfnod rhwng 2018 a 2021 yn rhyfeddol. Cyflawnodd y Brifysgol ganlyniadau da i fyfyrwyr, hyfywedd ariannol, twf a diwylliant sefydliadol cadarnhaol. Dyfarnwyd Gwobr Prifysgol y Flwyddyn i'r Brifysgol yn 2021. Roedd y cyflawniadau niferus hyn hyd yn oed yn fwy arwyddocaol, wrth iddynt gael eu cyflawni yng nghyd-destun pandemig y Coronafeirws.

Manylir ar gymhareb tâl a chyflog canolrifol yr Is-Ganghellor ar gyfer y flwyddyn ariannol 2020-2021 yn nodyn 7 o'r nodiadau i'r cyfrifon.

Llywodraethwyr a Chyfarwyddiaeth

Llywodraethwyr

Llywodraethwyr Annibynnol

Y Farwnes Finlay o Landaf (ymddiswyddo mawrth 2021) (Cadeirydd)
 Mr N Capaldi (Cydgadeirydd) (Cadeirydd Dros Dro o fis Mawrth 2021)
 Mr S Waddington
 Mr D Warrender
 Mrs S Goodson (Cydgadeirydd) (ymddiswyddodd Mawrth 2021)
 Mr M Fishwick (ymddiswyddodd Mawrth 2021)
 Ms S Hendrickson-Brown
 Mr U Hussain MBE (wedi ymddeol Gorffennaf 2021)
 Ms R Marks MBE (wedi ymddeol Ebrill 2021)
 Mr P Matthews
 Yr Athro M Nimmo
 Ms M Owen-Jones (Cydgadeirydd Dros Dro o fis Mawrth 2021)
 Dr C Turner (Cydgadeirydd Dros Dro o fis Mawrth 2021)

Llywydd ac Is-Ganghellor

Yr Athro C Aitchison

Llywodraethwr y Bwrdd Academaidd

Dr K Thirlaway

Llywodraethwyr Myfyrwyr

Mr M Pavuluri (Llywydd YO)
 Ms K Davies (Is-lywydd DIRYMU)

Llywodraethwr Cyfetholedig

Mr W G Davies

Llywodraethwyr Staff

Dr M James (Academaidd)
 Mr D Yearwood (Gwasanaethau Proffesiynol)

Aelod Allanol Cyfetholedig o'r Pwyllgor Archwilio

Mr A Piper
 Ms L Winstone

Ysgrifennydd a Chlerc y Llywodraethwyr

Ms C Fraser

Uwch Ddeiliaid Swyddi Dynodedig

Yr Athro S Hanton	DIG Ymchwil ac Arloesi
Yr Athro J Boddington	DIG Ymgysylltu â Myfyrwyr
Yr Athro L Robinson	DIG Partneriaethau ac Ymgysylltu Allanol
Mr D Llewellyn	Prif Swyddog (Adnoddau)

Cyfnod y Swydd

1 Awst 2018 i Mawrth 2021
 28 Tachwedd 2018 hyd yma
 28 Tachwedd 2018 hyd yma
 28 Tachwedd 2018 hyd yma
 1 Awst 2017 i Fawrth 2021
 1 Mai 2020 i Fawrth 2021
 1 Mai 2020 hyd yma
 1 Awst 2015 i 31 Gorffennaf 2021
 1 Mai 2020 i 31 Ebrill 2021
 1 Mai 2020 hyd yma
 8 Mehefin 2020 hyd yma
 1 Mai 2020 hyd yma
 1 Awst 2017 hyd yma

1 Hydref 2016 hyd heddiw

1 Hydref 2018 i 31 Gorffennaf 2021

1 Awst 2020 i 31 Gorffennaf 2021
 1 Awst 2019 i 31 Gorffennaf 2021

1 Rhagfyr 2015 hyd heddiw

15 Hydref 2020 hyd heddiw
 28 Tachwedd 2019 hyd heddiw

27 Ionawr 2020 hyd heddiw

23 Ebrill 2012 hyd heddiw
 18 Medi 2017 hyd heddiw
 2 Hydref 2017 hyd heddiw
 1 Ionawr 2020 hyd heddiw

Dangosyddion Perfformiad Allweddol

Mae'r Brifysgol yn defnyddio nifer o Ddangosyddion Perfformiad Allweddol i helpu i fonitro'r Brifysgol yn erbyn ei hamcanion. Dangosir Dangosyddion Perfformiad Allweddol y Brifysgol isod.

Myfyrwyr	
Rhifau	Canlyniadau
9,701 o geisiadau 8,047 o israddedigion 3,272 o ôl-raddedigion 15% o fyfyrwyr tramor	- Mae 76% o fyfyrwyr wedi'u bodloni (ACL 2021) - Cyflawnodd 84.5% radd Gyntaf neu 2:1 (20-21) - Mae 68.4% o raddedigion mewn gwaith lefel proffesiynol neu astudiaethau pellach 15 mis ar ôl cwblhau'r cwrs (17-18) - Mae Prifysgol Metropolitan Caerdydd yn 63ain allan o 130 o brifysgolion yng Nghanllaw Prifysgolion Cyflawn 2022

Staffio	
Cyfanswm y Staff (FTE) 1,319	Staff Academaidd (FTE) 549

Dangosyddion Perfformiad Allweddol (parhad)**Dangosyddion Perfformiad Allweddol Myfyrwyr**

DPA	Llwyddiant gradd israddedig – Cyfran sy'n cael gradd dosbarth 1af/2:1	
Mesur	Llwyddiant wrth gefnogi myfyrwyr yn eu profiad dysgu	
Blwyddyn	2020-21	2019-20
	84.5%	80.0%

DPA	Boddhad Myfyrwyr	
Mesur	Boddhad Myfyrwyr	
Blwyddyn	2020-21	2019-20
	76%	85%

DPA	Cymhareb Staff / Myfyrwyr	
Mesur	Nifer y Myfyrwyr fesul aelod o staff academiaidd	
Blwyddyn	2020-21	2019-20
	17.7	18.5 wedi'i ailddatgan

Dangosyddion Perfformiad Allweddol (parhad)

Amrywiaeth - Myfyrwyr

DPA	Canran y myfyrwyr o gefndiroedd difreintiedig	
Mesur	Llwyddiant wrth ddenu grwpiau heb gynrychiolaeth ddigonol i addysg uwch, drwy Fynegai Amddifadedd Lluosog Cymru (MALIC)	
Blwyddyn	O Ardaloedd MALIC	Ddim o Ardaloedd MALIC
20/21	40%	60%
19/20	40%	60%

DPA	Canran y Myfyrwyr Gwryw a Benywaidd	
Mesur	Cydbwysedd rhwng y rhywiau	
Blwyddyn	Gwryw	Benyw
20/21	46%	54%
19/20	46%	54%

DPA	Cyfran y myfyrwyr sy'n bobl dduon a lleiafrifoedd ethnig	
Mesur	Cyfraddau cyfranogiad myfyrwyr BME yn y Brifysgol	
Blwyddyn	BME	Gwyn
20/21	24%	76%
19/20	24%	76%

DPA	Myfyrwyr Rhyngwladol	
Mesur	Y gallu i ddenu myfyrwyr rhyngwladol / hyrwyddo amrywiaeth myfyrwyr	
Blwyddyn	Cartref/UE	Tramor
20/21	85%	15%
19/20	84%	16%

Dangosyddion Perfformiad Allweddol (parhad)

Amrywiaeth – staff

DPA	Rhyw	
Mesur	Cydbwysedd rhwng y rhywiau o Staff (Cyfrif)	
Blwyddyn	Gwryw	Benyw
2021	42%	58%
2020	42%	58%

DPA	Benywod mewn swyddi uwch	
Mesur	Aelodau benywaidd o staff mewn swyddi uwch	
Blwyddyn	2021	2020
	30 (36.1%)	26 (33.8%)

Nifer y Myfyrwyr – 2020-21

Pob Myfyriwr		Cartref/UE	Cyferth ag Amser Llawn y Cartref/UE	Tramor	CaLI Tramor	Cyfanswm	Cyfanswm CALI
Is-raddedig	Amser-llawn	7,194	6,959	378	336	7,572	7,295
	Rhan Amser	472	116	3	1	475	117
	Cyfanswm	7,666	7,075	381	337	8,047	7,412
Ôl-raddedig Addysgu	Amser-llawn	1,170	1,042	1,240	889	2,410	1,931
	Rhan Amser	583	180	11	36	594	216
	Cyfanswm	1,753	1,222	1,251	925	3,004	2,147
Ymchwil Ôl-raddedig	Amser-llawn	79	66	26	21	105	87
	Rhan Amser	143	55	20	10	163	65
	Cyfanswm	222	121	46	31	268	152
Cyfanswm		9,641	8,418	1,678	1,296	11,319	9,711

Adroddiad archwilwyr annibynnol i Gorff Llywodraethu Prifysgol Metropolitan Caerdydd (y "sefydliad")

Adroddiad ar archwilio'r datganiadau ariannol

Barn

Yn ein barn ni, mae datganiadau ariannol grŵp Prifysgol Metropolitan Caerdydd a datganiadau ariannol y rhiant-sefydliad (y "datganiadau ariannol"):

- yn rhoi darlun cywir a theg o gyflwr materion y grŵp a'r rhiant-sefydliad ar 31 Gorffennaf 2021, ac o incwm a gwariant, enillion a cholledion y grŵp a'r rhiant-sefydliad, a newidiadau mewn cronfeydd wrth gefn a llifau arian parod y grŵp ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben bryd hynny;
- wedi'u paratoi'n briodol yn unol ag Arfer Cyfrifyddu a Dderbynnir yn Gyffredinol y Deyrnas Unedig (Safonau Cyfrifyddu'r Deyrnas Unedig, sy'n cynnwys FRS 102 "Y Safon Adrodd Ariannol sy'n gymwys yn y DU a Gweriniaeth Iwerddon", a'r gyfraith berthnasol);
- wedi'u paratoi'n briodol yn unol â gofynion y Datganiad o Arfer a Argymhellir – Cyfrifo ar gyfer Addysg Bellach ac Uwch; a
- wedi'u paratoi yn unol â gofynion Deddf Elusennau 2011.

Rydym wedi archwilio y datganiadau ariannol, a gynhwysir yn yr Adroddiad Blynyddol a Datganiadau Ariannol (yr "Adroddiad Blynyddol"), sy'n cynnwys: y Datganiadau Cyfunol a'r Brifysgol o'r Sefyllfa Ariannol ar 31 Gorffennaf 2021; Datganiadau Cyfunol a Phrifysgolion o Incwm a Gwariant Cynhwysfawr, y Datganiadau Cyfunol a Datganiadau'r Brifysgol o Newidiadau mewn Cronfeydd Wrth Gefn a'r Datganiad Llif Arian Cyfunol ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben bryd hynny; y Datganiad o'r Prif Bolisiau Cyfrifyddu; a'r nodiadau i'r datganiadau ariannol.

Sail ar gyfer barn

Cynhaliwyd ein harchwiliad gennym yn unol â Safonau Archwilio Rhyngwladol (y DU) ("ISAs (UK)") a'r gyfraith berthnasol. Disgrifir ein cyfrifoldebau o dan ISAs (DU) ymhellach yn adran cyfrifoldebau'r Archwilwyr ar gyfer archwilio'r datganiadau ariannol ein hadroddiad. Credwn fod y dystiolaeth archwilio a gawsom yn ddigonol ac yn briodol i ddarparu sail i'n barn ni.

Annibyniaeth

Gwnaethom barhau i fod yn annibynnol ar y grŵp yn unol â'r gofynion moesegol sy'n berthnasol i'n harchwiliad o'r datganiadau ariannol yn y DU, sy'n cynnwys Safon Foesegol y Pwyllgor, ac rydym wedi cyflawni ein cyfrifoldebau moesegol eraill yn unol â'r gofynion hyn.

Casgliadau'n ymwneud â sail busnes gweithredol

Yn seiliedig ar y gwaith rydym wedi'i wneud, nid ydym wedi nodi unrhyw ansicrwydd perthnasol sy'n ymwneud â digwyddiadau neu amodau a allai, yn unigol neu ar y cyd, fwrw amheuaeth sylweddol ar allu'r grŵp a'r rhiant-sefydliad i barhau fel pryder gweithredol am gyfnod o ddeuddeng mis o leiaf o'r dyddiad yr awdurdodir y datganiadau ariannol i'w cyhoeddi.

Wrth archwilio'r datganiadau ariannol, rydym wedi dod i'r casgliad bod defnydd y corff Llywodraethu o'r sail busnes gweithredol o gyfrifyddu wrth baratoi'r datganiadau ariannol yn briodol.

Fodd bynnag, oherwydd na ellir rhagweld pob digwyddiad neu amod yn y dyfodol, nid yw'r casgliad hwn yn warant o ran gallu'r grŵp a'r rhiant-sefydliad i barhau fel busnes gweithredol.

Disgrifir ein cyfrifoldebau a chyfrifoldebau'r corff Llywodraethu mewn perthynas â busnes gweithredol yn adrannau perthnasol yr adroddiad hwn.

Adrodd ar wybodaeth arall

Mae'r wybodaeth arall yn cynnwys yr holl wybodaeth yn yr Adroddiad Blynyddol ar wahân i'r datganiadau ariannol ac adroddiad ein harchwilwyr. Y Corff Llywodraethu sy'n gyfrifol am y wybodaeth arall. Nid yw ein barn ar y datganiadau ariannol yn cwmpasu'r wybodaeth arall ac, yn unol â hynny, nid ydym yn mynegi barn archwilio nac, ac eithrio i'r graddau a nodir fel arall yn yr adroddiad hwn, unrhyw fath o sicrwydd arno.

Mewn cysylltiad â'n harchwiliad o'r datganiadau ariannol, ein cyfrifoldeb ni yw darllen y wybodaeth arall ac, wrth wneud hynny, ystyried a yw'r wybodaeth arall yn anghyson yn sylweddol â'r datganiadau ariannol neu ein gwybodaeth a gafwyd yn yr archwiliad, neu fel arall mae'n ymddangos ei bod wedi'i chamddatgan yn sylweddol. Os byddwn yn nodi anghysondeb materol ymddangosiadol neu gamddatganiad perthnasol, mae'n ofynnol i ni gyflawni gweithdrefnau i ddod i'r casgliad a oes camddatganiad perthnasol o'r datganiadau ariannol neu gamddatganiad perthnasol o'r wybodaeth arall. Os byddwn, yn seiliedig ar y gwaith yr ydym wedi'i wneud, yn dod i'r casgliad bod camddatganiad perthnasol o'r wybodaeth arall hon, mae'n ofynnol i ni adrodd y ffaith honno. Nid oes gennym ddim i'w adrodd yn seiliedig ar y cyfrifoldebau hyn.

Yn seiliedig ar y cyfrifoldebau a ddisgrifir uchod a'n gwaith a wnaed yn ystod yr archwiliad, mae ISAs (DU) yn ei gwneud yn ofynnol i ni hefyd adrodd am farn a materion penodol fel y disgrifir isod.

Adroddiad Bwrdd y Llywodraethwyr

O dan Ddeddf Elusennau 2011, mae'n ofynnol i ni adrodd i chi os yw'r wybodaeth a roddir yn Adroddiad Bwrdd y Llywodraethwyr, yn ein barn ni, yn anghyson mewn unrhyw ffordd berthnasol â'r datganiadau ariannol. Nid oes gennym unrhyw eithriadau i adrodd sy'n deillio o'r cyfrifoldeb hwn.

Cyfrifoldebau am y datganiadau ariannol a'r archwiliad

Cyfrifoldebau'r Corff Llywodraethu ar gyfer y datganiadau ariannol

Fel yr esboniwyd yn llawnach yng Nghyfrifoldebau Bwrdd y Llywodraethwyr a nodir ar dudalen 4, y Corff Llywodraethu sy'n gyfrifol am baratoi'r datganiadau ariannol yn unol â'r fframwaith perthnasol ac am fod yn fodlon eu bod yn rhoi darlun cywir a theg. Mae'r Corff Llywodraethu hefyd yn gyfrifol am unrhyw reolaeth fewnol y maent yn penderfynu sy'n angenrheidiol er mwyn gallu paratoi datganiadau ariannol sy'n rhydd o gamddatganiad perthnasol, boed hynny oherwydd twyll neu gamgymeriad.

Wrth baratoi'r datganiadau ariannol, mae'r Corff Llywodraethu yn gyfrifol am asesu gallu'r grŵp a'r rhiant-sefydliad i barhau fel busnes gweithredol, datgelu fel y bo'n berthnasol, materion sy'n ymwneud â mynd i'r pryder a defnyddio sail busnes gweithredol cyfrifyddu oni bai bod y Corff Llywodraethu naill ai'n bwriadu diddymu'r grŵp a'r rhiant-sefydliad neu roi'r gorau i weithrediadau, neu nad oes ganddo ddewis amgen realistig ond gwneud hynny.

Cyfrifoldebau archwilywyr ar gyfer archwilio'r datganiadau ariannol

Rydym yn gymwys i weithredu ac wedi ein penodi'n archwilywyr o dan adran 144 o Ddeddf Elusennau 2011 ac yn adrodd yn unol â'r Ddeddf a'r rheoliadau perthnasol a wnaed neu sy'n cael effaith o dan y Ddeddf honno.

Ein hamcanion yw cael sicrwydd rhesymol ynghylch a yw'r datganiadau ariannol yn ei gyfanrwydd yn rhydd o gamddatganiad perthnasol, boed hynny oherwydd twyll neu gamgymeriad, ac i gyhoeddi adroddiad archwilywyr sy'n cynnwys ein barn. Mae sicrwydd rhesymol yn lefel uchel o sicrwydd ond nid yw'n warant y bydd archwiliad a gynhelir yn unol ag ISAs (DU) bob amser yn canfod camddatganiad perthnasol pan fydd yn bodoli. Gall camddatganiadau godi o dwyll neu gamgymeriad ac fe'u hystyrir yn berthnasol os gellid disgwyl yn rhesymol iddynt, yn unigol neu ar y cyfan, ddylanwadu ar benderfyniadau economaidd defnyddwyr a wneir ar sail y datganiadau ariannol hyn.

Mae afreoleidd-dra, gan gynnwys twyll, yn achosion o beidio â chydymffurfio â chyfreithiau a rheoliadau. Rydym yn cynllunio gweithdrefnau yn unol â'n cyfrifoldebau, a amlinellir uchod, i ganfod camddatganiadau perthnasol mewn perthynas ag afreoleidd-dra, gan gynnwys twyll. Mae'r graddau y mae ein gweithdrefnau'n gallu canfod afreoleidd-dra, gan gynnwys twyll, i'w gweld isod.

Yn seiliedig ar ein dealltwriaeth o'r sefydliad/diwydiant, nodwyd gennym mai'r prif risgiau o beidio â chydymffurfio â chyfreithiau a rheoliadau sy'n ymwneud â deddfwriaeth iechyd a diogelwch a chyflogaeth y DU ynghyd â Chod Rheoli Ariannol Cyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru ('CCAUC'), ac ystyriasom i ba raddau y gallai peidio â chydymffurfio gael effaith sylweddol ar y datganiadau ariannol. Gwnaethom hefyd ystyried y chyfreithiau a'r rheoliadau hynny sy'n cael effaith uniongyrchol ar y datganiadau ariannol megis Deddf Elusennau 2011, y Datganiad o Arfer a Argymhellir – Cyfrif am Bellach a Chyfarwyddyd Cyfrifon Cyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru (W21/19HE). Gwerthuswyd cymhellion a chyfleoedd y rheolwyr i drin y datganiadau ariannol yn dwyllodrus (gan gynnwys y risg o ddiystyru rheolaethau) a phenderfynwyd bod y prif risgiau'n gysylltiedig â thrafodion twyllodrus a gynlluniwyd i orbwysleisio perfformiad a sefyllfa ariannol y grŵp. Roedd y gweithdrefnau archwilio a berfformiwyd yn cynnwys:

- Adolygu cofnodion cyfarfodydd pwyllgorau a chynnal trafodaethau gyda'r rheolwyr, gan gynnwys ystyried achosion hysbys neu amheus o beidio â chydymffurfio â chyfreithiau a rheoliadau a thwyll;

- Defnyddio technegau archwilio cyfrifiadurol i nodi a phrofi cyfnodolion risg uwch, yn enwedig y rhai sydd â chyfuniadau cyfrif anarferol;
- Adolygu priodoldeb y tybiaethau a ddefnyddir gan y grŵp wrth amcangyfrif gwerth diffygion cynllun pensiwn buddion diffiniedig; a
- Cael cadarnhad trydydd parti o holl drefniadau bancio ac ariannu'r grŵp.

Mae cyfyngiadau cynhenid yn y gweithdrefnau archwilio a ddisgrifir uchod. Rydym yn llai tebygol o ddod yn ymwybodol o achosion o beidio â chydymffurfio â chyfreithiau a rheoliadau nad ydynt yn gysylltiedig iawn â digwyddiadau a thrafodion a adlewyrchir yn y datganiadau ariannol. Hefyd, mae'r risg o beidio â chanfod camddatganiad materol oherwydd twyll yn uwch na'r risg o beidio â chanfod un sy'n deillio o gamgymeriad, gan y gallai twyll gynnwys cuddio bwriadol drwy, er enghraifft, ffugio neu gamliwio bwriadol, neu drwy gydgyllwynio.

Ceir disgrifiad pellach o'n cyfrifoldebau dros archwilio'r datganiadau ariannol ar wefan y Cyngor Adrodd Ariannol yn: www.frc.org.uk/auditorsresponsibilities. Mae'r disgrifiad hwn yn rhan o adroddiad ein harchwilwyr.

Defnyddio'r adroddiad hwn

Paratowyd yr adroddiad hwn, gan gynnwys y farn, ar gyfer Corff Llywodraethu'r sefydliad fel corff yn unol ag adran 124B o Ddeddf Diwygio Addysg 1988 fel y'i diwygiwyd gan adran 71 o Ddeddf Addysg Bellach ac Uwch 1992 ac adran 151 o Ddeddf Elusennau 2011 a rheoliadau a wnaed o dan adran 154 o'r Ddeddf honno (Rhan 4 o Reoliadau Elusennau (Cyfrifon ac Adroddiadau) 2008) ac at unrhyw ddiben arall. Nid ydym, wrth roi'r farn hon, yn derbyn nac yn cymryd cyfrifoldeb am unrhyw ddiben arall nac i unrhyw berson arall y dangosir yr adroddiad hwn iddo neu y gall ddod i'w ddwylo lle y cytunir yn benodol ar ein caniatâd ymlaen llaw yn ysgrifenedig.

Adroddiadau gofynnol eraill

Barn ar faterion eraill a ragnodir yng Nghod Ymarfer Archwilio Cyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru ('CCAUC') a gyhoeddwyd o dan Ddeddf Addysg Bellach ac Uwch 1992 a'r Cod Rheolaeth Ariannol a gyhoeddwyd o dan Ddeddf Addysg Uwch (Cymru) 2015

Yn ein barn ni, ym mhob ffordd berthnasol:

- mae gofynion cyfarwyddyd cyfrifon CCAUC wedi'u bodloni;
- mae arian o ba ffynhonnell bynnag a weinyddir gan y rhiant-sefydliad at ddibenion penodol wedi'u cymhwyso'n briodol at y dibenion hynny a'u rheoli yn unol â deddfwriaeth berthnasol;
- mae arian a ddarparwyd gan CCAUC wedi'i gymhwyso yn unol â'r Memorandwm Sicrwydd ac Atebolrwydd, Cod Rheolaeth Ariannol CCAUC ac unrhyw delerau ac amodau eraill sydd ynghlwm wrthynt; a
- arian a ddarparwyd gan CCAUC wedi'i ddefnyddio at y dibenion y cawsant eu derbyn ar eu cyfer.

Digonolrwydd cofnodion cyfrifyddu a gwybodaeth ac esboniadau a dderbyniwyd

O dan Ddeddf Elusennau 2011, mae'n ofynnol i ni adrodd i chi os, yn ein barn ni:

- nid yw'r rhiant-sefydliad wedi cadw cofnodion cyfrifyddu digonol; neu
- nid yw datganiadau ariannol y rhiant-sefydliad yn cytuno â'r cofnodion cyfrifyddu a'r ffurflenni; neu
- nid ydym wedi derbyn yr holl wybodaeth a'r esboniadau sydd eu hangen arnom ar gyfer ein harchwiliad.

Nid oes gennym unrhyw eithriadau i adrodd sy'n deillio o'r cyfrifoldeb hwn.

PricewaterhouseCoopers LLP
Cyfrifwyr Siartredig ac Archwilwyr Statudol
Caerdydd
14 Rhagfyr 2021

Datganiad o Brif Bolisiau Cyfrifyddu

1 Sail y Paratoi

Paratowyd y datganiadau ariannol hyn yn unol â'r Datganiad o Arferion a Argymhellir (SORP): Addysg Bellach ac Uwch 2019 ac yn unol â'r Safon Adrodd Ariannol (GTA) 102; y Cyfarwyddyd Cyfrifon a gyhoeddwyd gan Gyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru a Deddf Elusennau 2011. Mae'r Brifysgol yn endid budd cyhoeddus ac felly mae wedi cymhwyso gofyniad budd cyhoeddus perthnasol FRS 102. Paratwir y datganiadau ariannol yn unol â'r confensiwn cost hanesyddol (wedi'i addasu drwy ailbrisio asedau sefydlog). Mae'r prif bolisiau cyfrifyddu wedi'u cymhwyso'n gyson ac eithrio fel y disgrifir fel arall ac fe'u nodir isod.

2 Sail Cyfuno

Mae'r datganiadau ariannol cyfunol yn cynnwys Prifysgol Fetropolitan Caerdydd a'i his-ymgymeriadau sy'n eiddo llwyr, Cardiff Met Company Ltd a Cardiff Metropolitan Education Services (Beijing) Ltd. Yn ogystal, mae gan y Brifysgol fwyaf (55%) o ddiddordeb cyfranddaliadau mewn cwmni deillio Fovo Technology Ltd, cydbwysedd y cyfranddaliadau sy'n cael eu dal gan ddau o academyddion y Brifysgol. Mae gweithgarwch y cwmni hwn hefyd yn cael ei gyfuno â'r datganiadau ariannol hyn. Fodd bynnag, mae diddordeb nad yw'n rheoli'r cyfranddalwyr lleiafrifol yn asedau net a gwarged y cwmni yn hynod o anaeddfed i grŵp y Brifysgol. Felly, nid yw'r buddiannau hyn nad ydynt yn rheoli wedi'u cyflwyno. Nid yw'r datganiadau ariannol cyfunol yn cynnwys incwm a gwariant Undeb y Myfyrwyr gan nad yw'r Brifysgol yn cael rheolaeth na dylanwad sylweddol dros benderfyniadau polisi. Caiff gwerthiannau ac elw o fewn y grŵp eu dileu'n llawn ar atgyfnerthu.

3 Cydnabod Incwm

Caiff incwm o werthu nwyddau neu wasanaethau ei gredydu i'r Datganiad Cyfunol o Incwm a Gwariant Cynhwysfawr pan gyflenwir y nwyddau neu'r wasanaethau i'r cwsmeriaid allanol neu fod telerau'r contract wedi'u bodloni.

Nodir incwm ffioedd gros o unrhyw wariant nad yw'n ostyngiad ac a gredydir i'r Datganiad Cyfunol o Incwm a Gwariant Cynhwysfawr dros y cyfnod y mae myfyrwyr yn astudio. Pan fo swm y ffi ddysgu yn cael ei leihau, drwy ddisgownt, dangosir incwm derbyniadwy yn net o'r disgownt. Caiff ysgoloriaethau ffioedd eu trin fel disgownt ac fe'u didynnir o incwm.

Caiff incwm buddsoddi ei gredydu i'r Datganiad Cyfunol o Incwm a Gwariant Cynhwysfawr ar sail dderbyniadwy.

a) Cyllid Grant

Cyllid grant gan gynnwys ariannu grantiau'r cyngor; grantiau ymchwil o ffynonellau'r llywodraeth; a bod grantiau (gan gynnwys grantiau ymchwil) o ffynonellau nad ydynt yn rhan o'r llywodraeth yn cael eu cydnabod fel incwm pan fo gan y Brifysgol hawl i'r incwm a'r amodau sy'n gysylltiedig â pherfformiad wedi'u bodloni. Cydnabyddir bod incwm a dderbynnir cyn bodloni amodau sy'n gysylltiedig â pherfformiad yn incwm gohiriedig o fewn credydwy'r ar y Datganiad Cyfunol o'r Sefyllfa Ariannol ac yn cael ei ryddhau i incwm wrth i'r amodau gael eu bodloni.

b) Rhoddion a Gwaddolion

Rhoddion a gwaddol yw trafodion nad ydynt yn ymwneud â chyfnewid heb amodau sy'n gysylltiedig â pherfformiad. Cydnabyddir rhoddion a gwaddolion gyda chyfyngiadau a osodir gan roddwr mewn incwm pan fo gan y Brifysgol hawl i'r arian. Cedwir incwm o fewn y gronfa gyfyngedig hyd nes y caiff ei defnyddio yn unol â chyfyngiadau o'r fath pan gaiff yr incwm ei ryddhau i gronfeydd wrth gefn cyffredinol drwy drosglwyddiad wrth gefn.

Cydnabyddir rhoddion heb unrhyw gyfyngiadau mewn incwm pan fo gan y Brifysgol hawl i'r arian.

Cofnodir incwm buddsoddi a gwerthfawrogiad o waddol mewn incwm yn y flwyddyn y mae'n codi ac fel incwm cyfyngedig neu anghyfyngedig yn unol â thelerau'r cyfyngiadau a gymhwysir i'r gronfa waddol unigol.

Datganiad o'r Prif Bolisiau Cyfrifyddu (parhad)

3 Cydnabod Incwm (parhad)

b) Rhoddion a Gwaddolion (parhad)

Efallai y bydd pedwar prif fath o roddion a gwaddol wedi'u nodi o fewn cronfeydd wrth gefn:

1. Rhoddion cyfyngedig - mae'r rhoddwr wedi nodi bod yn rhaid defnyddio'r rhodd ar gyfer amcan penodol;
2. Gwaddol parhaol anghyfyngedig - mae'r rhoddwr wedi nodi y bydd y gronfa'n cael ei buddsoddi'n barhaol i gynhyrchu ffrwd incwm er budd cyffredinol y Brifysgol;
3. Gwaddol cyfyngedig y gellir ei wario - mae'r rhoddwr wedi pennu amcan penodol ar wahân i brynu neu adeiladu asedau sefydlog diriaethol, ac mae gan y Brifysgol y pŵer i ddefnyddio'r cyfalaf;
4. Gwaddol parhaol cyfyngedig - mae'r rhoddwr wedi nodi y bydd y gronfa'n cael ei buddsoddi'n barhaol i gynhyrchu ffrwd incwm i'w chymhwyso i amcan penodol.

c) Grantiau Cyfalaf

Cydnabyddir grantiau cyfalaf mewn incwm pan fo gan y Brifysgol hawl i'r arian yn amodol ar fodloni unrhyw amodau sy'n gysylltiedig â pherfformiad.

4 Cyfrif am Fudd-daliadau Ymddeol

Mae'r Brifysgol yn gweithredu tri chynllun pensiwn ar gyfer staff y Brifysgol; Cronfa Bensiwn Caerdydd a Bro Morgannwg (CVGPF), y Cynllun Pensiwn Athrawon (TPS) a Chynllun Pensiwn y Prifysgolion (USS). Mae'r CVGPF a USS yn gynlluniau a ariennir. Mae'r CVGPF yn cael ei werthfawrogi bob tair blynedd gan actiwari sydd â chymwysterau proffesiynol gan ddefnyddio'r dull uned rhagamcanol, cyfradd y cyfraniad sy'n daladwy sy'n cael ei bennu gan yr Awdurdod Gweinyddu ar gyngor yr actiwari.

Mae'r TPS yn destun prisiad actiwaraidd bob pum mlynedd gan Adran Actiwaraidd y Llywodraeth gan ddefnyddio'r dull mynediad oedran. Pennir cyfradd y cyfraniad ar gyfer y TPS gan yr Asiantaeth Bensiwn Athrawon ar gyngor yr actiwari.

Mae'r USS yn gynllun amlgyflogwr nad yw'n bosibl nodi'r asedau a'r rhwymedigaethau y gellir eu priodoli i'r Brifysgol ar lefel aelod oherwydd natur gydfuddiannol y cynllun ac felly mae'r cynllun hwn yn cael ei gyfrif fel cynllun buddion ymddeol cyfraniadau diffiniedig.

Fodd bynnag, yn unol ag FRS102, cofnodir atebolrwydd o fewn darpariaethau ar gyfer unrhyw ymrwymiad cytundebol i ariannu diffygion yn y gorffennol o fewn y cynllun USS.

a) Cynllun Cyfraniadau Diffiniedig

Mae cynllun cyfraniadau diffiniedig yn gynllun budd-dal ôl-gyflogaeth lle mae'r Brifysgol yn talu cyfraniadau sefydlog i endid ar wahân ac ni fydd ganddo unrhyw rwymedigaeth gyfreithiol nac adeiladol i dalu symiau pellach. Cydnabyddir rhwymedigaethau ar gyfer cyfraniadau i gynlluniau pensiwn cyfraniadau diffiniedig fel cost yn y datganiad incwm yn y cyfnodau pan fydd gwasanaethau'n cael eu gwneud gan gyflogaeth. O ystyried natur y TPS, rhoddir cyfrif am gyfraniadau i'r cynllun hwnnw ar y sail hon.

b) Cynllun Buddion Diffiniedig

Cynlluniau budd-daliadau diffiniedig yw cynlluniau budd-daliadau ôl-gyflogaeth ac eithrio cynlluniau cyfraniadau diffiniedig. O dan gynlluniau buddion diffiniedig, rhwymedigaeth y Brifysgol yw darparu'r manteision y cytunwyd arnynt i weithwyr presennol a chyn-weithwyr, a risg actiwaraidd (y bydd y buddion hynny'n costio mwy neu lai na'r disgwyl) a risg buddsoddi (y bydd enillion ar asedau a neilltuir i ariannu'r buddion yn wahanol i ddisgwyliadau) yn cael eu talu, o ran sylwedd, gan y Brifysgol. Dylai'r grŵp gydnabod atebolrwydd am ei rwymedigaethau o dan gynlluniau buddion diffiniedig sy'n net o asedau'r cynllun. Mesurir yr atebolrwydd budd diffiniedig net hwn fel yr amcangyfrif o'r budd-dal y mae cyflogaeth wedi'i ennill yn gyfnewid am eu gwasanaeth yn y cyfnodau presennol a blaenorol, wedi'i ddisgowntio i bennu ei werth presennol, llai gwerth teg (am bris y cais) asedau'r cynllun. Cyflawnir y cyfrifiad gan actiwari cymwys gan ddefnyddio'r dull credyd uned rhagamcanol. Pan fo'r cyfrifiad yn arwain at ased net, cydnabyddiaeth

Datganiad o'r Prif Bolisïau Cyfrifyddu (parhad)

Cyfrif am Fudd-daliadau Ymddeol (parhad)

b) Cynllun Buddion Diffiniedig

o'r ased wedi'i gyfyngu i'r graddau y gall y Brifysgol adennill y gwarged naill ai drwy gyfraniadau llai yn y dyfodol neu drwy ad-daliadau o'r cynllun.

5. Budd-daliadau Cyflogaeth

Cydnabyddir budd-daliadau cyflogaeth tymor byr fel cyflogau ac absenoldebau wedi'u digolledu fel cost yn y flwyddyn y mae'r gweithwyr yn gwneud gwasanaeth i'r Brifysgol. Caiff unrhyw fudd-daliadau nas defnyddiwyd eu cronni a'u mesur fel y swm ychwanegol y mae'r Brifysgol yn disgwyl ei dalu o ganlyniad i'r hawl nas defnyddiwyd.

6. Prydlesi Cyllid

Mae prydlesau lle mae'r Brifysgol yn cymryd yn sylweddol yr holl risgiau a gwobrau perchnogaeth o'r ased ar brydles yn cael eu dosbarthu fel prydlesau cyllid. Cydnabyddir asedau a brydlesir ar ffurf prydles cyllid a'r rhwymedigaethau prydles cyfatebol i ddechrau ar swm sy'n hafal i'r isaf o'u gwerth teg a gwerth presennol y taliadau prydles isaf ar ddechrau'r brydles.

Caiff taliadau prydles isaf eu dosrannu rhwng y tâl cyllid a lleihau'r atebolrwydd sy'n weddill. Dyrennir y tâl cyllid i bob cyfnod yn ystod tymor y brydles er mwyn cynhyrchu cyfradd llog gyfnodol gyson ar weddill yr atebolrwydd.

7. Brydlesi

Codir costau mewn perthynas â phrydlesi gweithredu ar sail llinell syth dros dymor y brydles. Mae unrhyw breimymau neu gymhellion prydles wedi'u gwasgaru dros dymor y brydles isaf.

8. Arian Cyfred Tramor

Caiff trafodion mewn arian cyfred tramor eu trosi i arian swyddogaethol endidau'r Grŵp ar y gyfradd gyfnewid dramor sy'n dyfarnu ar ddyddiad y trafodyn. Cyfieithir asedau a rhwymedigaethau ariannol a ddynodwyd mewn arian cyfred tramor yn y Datganiad Cyfunol o'r Sefyllfa Ariannol i'r arian swyddogaethol ar y dyfarniad cyfradd gyfnewid dramor ar y dyddiad hwnnw. Cydnabyddir gwahaniaethau cyfnewid tramor sy'n codi ar gyfieithu mewn Gwarged neu Ddiffyg. Cyfieithir asedau a rhwymedigaethau anariannol sy'n cael eu mesur o ran cost hanesyddol mewn arian cyfred tramor gan ddefnyddio'r gyfradd gyfnewid ar ddyddiad y trafodyn. Caiff asedau a rhwymedigaethau anariannol sydd wedi'u dynodi mewn arian cyfred tramor a nodir ar werth teg eu haildrosglwyddo i'r arian swyddogaethol ar gyfraddau cyfnewid tramor sy'n dyfarnu ar y dyddiadau y penderfynwyd ar y gwerth teg.

9. Asedau Sefydlog

a) Tir ac Adeiladau

Mesurir rhai eitemau o dir ac adeiladau a oedd wedi'u hailbrisio i werth teg ar neu cyn y dyddiad pontio i SORP AU 2015, ar sail cost dybiedig, sef y swm a ailbrisiwyd ar ddyddiad yr ailbrisio hwnnw, llai dibrisiant croniedig, a cholledion nam croniedig.

Caiff costau a ysgwyddir mewn perthynas â thir ac adeiladau ar ôl prynu neu adeiladu cychwynnol, a chyn priso, eu cyfalafu i'r graddau eu bod yn cynyddu'r manteision disgwylidig i'r Brifysgol yn y dyfodol.

Nid yw tir rhydd-ddaliad yn cael ei ddibrisio gan yr ystyrir bod ganddo fywyd defnyddiol amhenodol. Caiff adeiladau rhydd-ddaliad eu dibrisio ar sail llinell syth dros eu bywydau defnyddiol disgwylidig o rhwng 20 a 75 mlynedd.

Ni chodir dibrisiant ar asedau wrth adeiladu.

Datganiad o'r Prif Bolisïau Cyfrifyddu (parhad)

9. Asedau Sefydlog (parhad)

b) Cyfarpar

Mae offer sy'n costio llai na £5,000 fesul eitem unigol wedi'i ddileu i'r Datganiad Cyfunol o Incwm a Gwariant yn ystod y flwyddyn gaffael. Caiff yr holl offer arall ei gyfalafu ar gost. Mae offer cyfalafol yn cael ei ddibrisio ar sail llinell syth dros ei fywyd economaidd defnyddiol o rhwng 3 a 10 mlynedd. Caiff offer a brynir ar gyfer prosiectau ymchwil ei drin a'i ddibrisio ar yr un sail â gwariant arall ar offer.

Adolygir dulliau dibrisiant, bywydau defnyddiol a gwerthoedd gweddilliol ar ddyddiad paratoi pob Datganiad Cyfunol o'r Sefyllfa Ariannol.

c) Costau benthyca

Caiff costau benthyca y gellir eu priodoli'n uniongyrchol i gaffael, adeiladu neu gynhyrchu ased cymwys eu cyfalafu.

10. Asedau Anniriaethol

Caiff costau datblygu meddalwedd eu cyfalafu a'u hamorteiddio ar y sail llinell syth dros oes ddefnyddiol amcangyfrifedig o rhwng pump a deng mlynedd. Mae amorteiddio datblygiadau o'r fath yn dechrau pan gânt eu defnyddio.

Eiddo deallusol: Mae'r Grŵp yn datblygu technoleg meddalwedd sy'n ymwneud â ffyrdd newydd o greu a rhyngweithio â delweddau digidol. Cydnabyddir bod costau y gellir eu priodoli'n uniongyrchol i ddylunio a phrofi'r dechnoleg yn ased anniriaethol pan fydd y meini prawf canlynol yn cael eu bodloni;

- Mae'n dechnegol ymarferol cwblhau'r feddalwedd sylfaenol fel y bydd y dechnoleg ar gael i'w defnyddio,
- Mae'r rheolwyr yn bwriadu cwblhau'r datblygiad a gwerthu neu drwyddedu'r defnydd o'r dechnoleg,
- Gellir dangos y bydd y dechnoleg yn creu manteision economaidd tebygol yn y dyfodol o leiaf yn gyfartal o ran gwerth i'r Datganiad Cyfunol o'r Sefyllfa Ariannol sy'n cario gwerth,
- Mae adnoddau technegol ac ariannol digonol i gwblhau'r datblygiad ac i werthu neu drwyddedu'r dechnoleg ar gael, a
- Gellir mesur y gwariant y gellir ei briodoli i ddatblygu'r dechnoleg yn ddibynadwy.

Cydnabyddir gwariant datblygu eraill nad ydynt yn bodloni'r meini prawf hyn fel cost fel yr eir iddynt. Nid yw costau datblygu a gydnabyddir yn flaenorol fel cost yn cael eu cydnabod fel ased mewn cyfnod dilynol.

Mae eiddo deallusol yn cael ei amorteiddio dros ei fywyd defnyddiol amcangyfrifedig gan ddechrau ar y dyddiad y mae'r datblygiad wedi'i gwblhau, ac mae'r dechnoleg ar gael i'w gwerthu neu ei thrwyddedu.

11. Buddsoddiadau

Cynhelir buddsoddiadau asedau nad ydynt yn gyfredol ar y Datganiad Cyfunol o'r Sefyllfa Ariannol am gost wedi'i hamorteiddio llai o nam.

Caiff buddsoddiadau mewn is-gwmnïau eu cario ar gost llai o nam yn natganiadau ariannol y Brifysgol.

Cynhelir buddsoddiadau asedau cyfredol yn y Datganiad Cyfunol o'r Sefyllfa Ariannol am gost wedi'i hamorteiddio llai o nam.

12 Stoc

Nodir stociau ar yr isaf o'r gost neu'r gwerth sylweddoladwy net ac fe'i mesurir gan ddefnyddio fformiwla cost gyfartalog.

Datganiad o'r Prif Bolisiau Cyfrifyddu (parhad)

13 Arian Parod a Chyfatebion Arian Parod

Mae arian parod yn cynnwys arian parod mewn llaw, blaendaliadau sy'n ad-daladwy ar alw a gorddrafhtiau. Ad-daladwy ar alw os ydynt ar gael yn ymarferol o fewn 24 awr heb gosb. Mae cyfwerth ag arian parod yn rhai tymor byr, gyda chyfnod rhybudd o 3 mis neu lai, buddsoddiadau hylifol iawn sy'n hawdd eu trosi i symiau hysbys o arian parod sydd â risg ddibwys o newid mewn gwerth.

14 Darpariaethau, Rhwymedigaethau Amodol ac Asedau Wrth Gefn

Cydnabyddir darpariaethau yn y datganiadau ariannol pan:

- Mae gan y Brifysgol rwymedigaeth bresennol (cyfreithiol neu adeiladol) o ganlyniad i ddigwyddiad yn y gorffennol;
- Mae'n debygol y bydd angen all-lif o fanteision economaidd i setlo'r rhwymedigaeth; a
- Gellir gwneud amcangyfrif dibynadwy o swm y rhwymedigaeth.

Pennir y swm a gydnabyddir fel darpariaeth drwy ddiystyru'r llifau arian parod disgwylledig yn y dyfodol ar gyfradd cyn treth sy'n adlewyrchu risgiau sy'n benodol i'r atebolrwydd.

Mae atebolrwydd amodol yn deillio o ddigwyddiad yn y gorffennol sy'n rhoi rhwymedigaeth bosibl i'r Brifysgol na fydd ei bodolaeth ond yn cael ei chadarnhau gan ddigwyddiadau ansicr yn y dyfodol nad ydynt yn gyfan gwbl o fewn rheolaeth y Brifysgol. Mae rhwymedigaethau amodol hefyd yn codi mewn amgylchiadau lle byddai darpariaeth yn cael ei gwneud fel arall ond naill ai nid yw'n debygol y bydd angen all-lif o adnoddau, neu ni ellir mesur swm y rhwymedigaeth yn ddibynadwy.

Mae ased wrth gefn yn codi pan fo digwyddiad wedi'i gynnal sy'n rhoi ased posibl i'r Brifysgol y bydd ei fodolaeth ond yn cael ei gadarnhau gan ddigwyddiadau ansicr yn y dyfodol nad ydynt yn gyfan gwbl o fewn rheolaeth y Brifysgol.

Nid yw asedau a rhwymedigaethau amodol yn cael eu cydnabod yn y Datganiad Cyfunol o'r Sefyllfa Ariannol ond fe'u datgelir yn y nodiadau.

15 Trethiant

Mae'r Brifysgol yn elusen eithriedig o fewn ystyr Rhan 3 o Ddeddf Elusennau 2011, felly mae'n elusen o fewn ystyr Paragraff 1 o atodlen 6 i Ddeddf Cyllid 2010 ac felly, mae'n bosibl bod y Brifysgol wedi'i heithrio rhag trethiant mewn perthynas ag incwm neu enillion cyfalaf a dderbynnir o fewn categorïau a gwmpesir gan adran 478-488 o Ddeddf Treth Gorfforaeth 2010 (CTA 2010) neu adran 256 o Ddeddf Trethu Treth y Dreth Dreth Deddf Enillion 1992, i'r graddau y cymhwysir incwm neu enillion o'r fath at ddibenion elusennol yn unig.

Nid yw'r Brifysgol yn cael unrhyw eithriad tebyg mewn perthynas â Threth ar Werth. Mae TAW anadferadwy ar fewnbynau wedi'i gynnwys yng nghostau mewnbynau o'r fath. Mae unrhyw TAW anadferadwy a ddyrennir i asedau sefydlog wedi'i gynnwys yn eu cost.

Mae is-gwmnïau'r Brifysgol yn atebol i Dreth Gorfforaeth yn yr un modd ag unrhyw sefydliad masnachol arall. Nid oes tâl am drethiant wedi'i gynnwys mewn perthynas â gweithgareddau'r Cwmnïau Cymhorthdal gan fod holl elw trethadwy'r cwmnïau hyn yn cael ei drosglwyddo i'r Brifysgol o dan y cynllun Cymorth Rhodd.

Darperir treth gohiriedig yn llawn ar wahaniaethau amseru sy'n arwain at rwymedigaeth yn y Datganiad Cyfunol o'r Sefyllfa Ariannol i dalu mwy o dreth, neu hawl i dalu llai o dreth, ar ddyddiad yn y dyfodol, ar gyfraddau y disgwylir iddynt fod yn gymwys pan fyddant yn crisialu ar sail cyfraddau a chyfraith gyfredol. Mae gwahaniaethau amseru yn deillio o gynnwys eitemau o incwm a gwariant mewn cyfrifiadau trethiant mewn cyfnodau sy'n wahanol i'r rhai y cânt eu cynnwys mewn datganiadau ariannol. Cydnabyddir asedau treth gohiriedig pan fydd yn fwy tebygol na pheidio y byddant yn cael eu hadennill. Nid yw asedau a rhwymedigaethau treth gohiriedig yn cael eu disgowntio.

16 Cronfeydd wrth gefn

Dosberthir cronfeydd wrth gefn fel rhai cyfyngedig neu anghyfyngedig. Mae cronfeydd gwaddol cyfyngedig yn cynnwys balansau sydd, drwy waddol i'r Brifysgol, yn cael eu dal fel cronfa gyfyngedig barhaol y mae'n rhaid i'r Brifysgol ei dal am byth.

Datganiad o'r Prif Bolisiau Cyfrifyddu (parhad)

16 Cronfeydd wrth gefn (parhad)

Mae cronfeydd wrth gefn cyfyngedig eraill yn cynnwys balansau lle mae'r rhoddwr wedi dynodi diben penodol ac felly mae'r Brifysgol wedi'i chyfyngu i ddefnyddio'r cronfeydd hyn.

17 Dyfarniadau cyfrifyddu beirniadol ac ansicrwydd amcangyfrif

Cynlluniau pensiwn: mae tybiaethau a ddefnyddir wrth gyfrifo darpariaethau diffyg pensiwn USS a C&VPF yn amcangyfrif cyfrifyddu allweddol yn seiliedig ar sensitifrwydd tybiaethau (nodyn 17 a nodyn 22).

Croniad Absenoldeb Cyflogeion: o dan FRS102 mae'r Brifysgol yn cydnabod atebolrwydd am dâl gwyliau gweithwyr ar ddiwedd y flwyddyn ariannol. Mae nifer o adrannau ac ysgolion yn y Brifysgol wedi cael eu samplu i gael defnydd nodweddiadol o wyliau, ac yna mae hyn wedi'i gymhwyso i'r Brifysgol gyfan. Mae lefel o ansicrwydd wrth gymhwyso'r sampl i'r cyfan. Mae'r croniad absenoldeb wedi'i gynnwys o fewn credydwy'r llai na blwyddyn (nodyn 14).

Asedau anniriaethol, dyfarniadau beirniadol: Mae'r Grŵp yn datblygu technoleg meddalwedd sy'n ymwneud â ffyrdd newydd o greu a rhyngweithio â delweddau digidol. Mae'r meini prawf a ddefnyddir ar gyfer cydnabod datblygiad a chostau eraill fel ased anniriaethol yn gofyn am asesiad o ddigwyddiadau yn y dyfodol gan gynnwys dichonoldeb technegol y bydd y dechnoleg ar gael i'w defnyddio fel y bydd manteision economaidd yn y dyfodol yn cael eu creu. Mae'r Grŵp o'r farn bod y profion a gynhaliwyd hyd yma a'r adborth cychwynnol gan ddefnyddwyr posibl y dechnoleg yn cefnogi cydnabod yr ased anniriaethol.

Asedau anniriaethol, amcangyfrifon cyfrifyddu allweddol a rhagdybiaethau: Mae'r Grŵp yn ystyried a yw ei asedau anniriaethol yn cael eu amharu. Pan nodir arwydd o nam, mae amcangyfrif o werth adenilladwy yn gofyn am amcangyfrif ar werth y farchnad neu'r llifau arian parod yn y dyfodol a dewis cyfraddau disgownt priodol er mwyn cyfrifo gwerth presennol net y llifau arian parod hynny.

Datganiadau Cyfunol a Phrifysgol o Incwm a Gwariant Cynhwysfawr

Blwyddyn yn gorffen 31 Gorffennaf 2021

	Nodyn	Blwyddyn a ddaeth i ben 31 Gorffennaf 2021		Blwyddyn a ddaeth i ben 31 Gorffennaf 2020	
		Gyfunol £'000	Prifysgol £'000	Gyfunol £'000	Prifysgol £'000
Incwm					
Ffioedd dysgu a chontractau addysg	1	90,242	90,228	84,179	84,128
Grantiau cyrff ariannu	2	14,772	14,769	3,512	3,512
Grantiau a chontractau ymchwil	3	2,429	2,150	2,272	1,750
Incwm arall	4	14,726	13,029	16,986	14,936
Incwm buddsoddi	5	117	117	148	148
Rhoddion	6	3	-	27	14
Cyfanswm yr incwm		122,289	120,293	107,124	104,488
Gwariant					
Costau staff	7	80,186	78,045	70,922	68,676
Costau diswyddo eithriadol	7	-	-	-	-
Treuliau gweithredu eraill		31,954	31,270	29,919	28,653
Dibrisiad	10	4,339	4,311	4,770	4,742
Llog a chostau cyllid eraill	8	2,950	2,950	2,799	2,799
Cyfanswm y gwariant	9	119,428	116,576	108,410	104,870
Gwarged/(Diffyg) am y flwyddyn		2,861	3,718	(1,286)	(382)
Enillion/(colled) actiwaraid mewn perthynas â chynlluniau pensiwn	22	17,470	17,470	(53,330)	(53,330)
Cyfanswm yr incwm/(cost) cynhwysfawr ar gyfer y flwyddyn		20,331	21,188	(54,616)	(53,712)
Cynrychiolwyd gan:					
Cyfanswm cost gynhwysfawr anghyfyngedig ar gyfer y flwyddyn y gellir ei phriodoli i'r Grŵp a'r Brifysgol					
		20,331	21,188	(54,616)	(53,712)
		20,331	21,188	(54,616)	(53,712)

Mae pob eitem o incwm a gwariant yn ymwneud â gweithgareddau parhaus.

Datganiadau Cyfunol a Datganiadau'r Brifysgol o Newidiadau mewn Cronfeydd Wrth Gefn Blwyddyn yn gorffen 31 Gorffennaf 2021

<u>Cyfunol</u>	Cyfanswm Cronfeydd wrth gefn £'000
Balans ar 1 Awst 2019	85,716
Diffyg ar gyfer y flwyddyn	(1,286)
Cost gynhwysfawr arall	(53,330)
Cyfanswm y gost gynhwysfawr ar gyfer y flwyddyn	(54,616)
Balans ar 31 Gorffennaf ac 1 Awst 2020	31,100
Gwarged am y flwyddyn	2,861
Cost gynhwysfawr arall	17,470
Cyfanswm y gost gynhwysfawr ar gyfer y flwyddyn	20,331
Balans ar 31 Gorffennaf 2021	51,431
 <u>Prifysgol</u>	
Balans ar 1 Awst 2019	86,693
Diffyg ar gyfer y flwyddyn	(382)
Cost gynhwysfawr arall	(53,330)
Cyfanswm y gost gynhwysfawr ar gyfer y flwyddyn	(53,712)
Balans ar 31 Gorffennaf ac 1 Awst 2020	32,981
Gwarged am y flwyddyn	3,718
Cost gynhwysfawr arall	17,470
Cyfanswm y gost gynhwysfawr ar gyfer y flwyddyn	21,188
Balans ar 31 Gorffennaf 2021	54,169

Mae'r holl gronfeydd wrth gefn yn anghyfyngedig.

Datganiadau Cyfunol a'r Brifysgol o'r Sefyllfa Ariannol Ar 31 Gorffennaf 2021

	Nodyn	Ar 31 Gorffennaf 2021		Ar 31 Gorffennaf 2020	
		Cyfunol	Prifysgol	Cyfunol	Prifysgol
		£'000	£'000	£'000	£'000
Asedau nad ydynt yn gyfredol					
Asedau diriaethol	10	162,765	162,736	162,298	162,242
Asedau anniriaethol	11	1,346		912	-
Buddsoddi mewn is-gwmnïau	12		3,150	-	2,150
Asedau cyfredol					
Stoc	13	33	29	83	80
Masnach a symiau derbyniadwy eraill	14	9,850	12,663	7,147	9,216
Buddsoddiadau	15	23,855	23,855	14,023	14,023
Arian parod a chyfatebion arian parod	20	23,268	20,642	16,003	13,780
		57,006	57,189	37,256	37,099
Llai: Credydwy'r symiau'n gostwng ddyledus o fewn blwyddyn	16	(28,898)	(28,118)	(19,853)	(18,997)
Asedau cyfredol net		28,109	29,071	17,403	18,102
Cyfanswm yr asedau llai rhwymedigaethau cyfredol		192,219	194,957	180,613	182,494
Credydwy'r symiau sy'n ddyledus ar ôl mwy na blwyddyn	17	(21,024)	(21,024)	(22,850)	(22,850)
Darpariaethau					
Darpariaethau pensiwn	19	(119,764)	(119,764)	(126,663)	(126,663)
Cyfanswm yr asedau net		51,431	54,169	31,100	32,981
Cronfeydd wrth gefn anghyfyngedig					
Cronfa incwm a gwariant		51,431	54,169	31,100	32,981
Cyfanswm y cronfeydd wrth gefn		51,431	54,169	31,100	32,981

Cymeradwywyd y Datganiadau Ariannol ar dudalennau 30 i 52 gan Fwrdd y Llywodraethwyr ar 9 Rhagfyr 2021 a'u llofnodi ar ei ran gan

.....
John Taylor (CBE)
(Cadeirydd Bwrdd y Llywodraethwyr)

.....
Yr Athro C Carmichael Aitchison
(Llywydd ac Is-Ganghellor)

Datganiad Llif Arian Cyfunol

Blwyddyn a ddaeth i ben 31 Gorffennaf 2021

	Blwyddyn yn dod i ben 31 Gorffennaf 2021 £'000	Blwyddyn yn dod i ben 31 Gorffennaf 2020 £'000
Llif arian o weithgareddau gweithredu		
Gwarged/(Diffyg) am y flwyddyn	2,861	(1,286)
Addasiad ar gyfer eitemau nad ydynt yn arian parod		
Dibrisiad	4,339	4,770
Gostyngiad mewn stoc	51	66
(Cynnydd)/Gostyngiad mewn dyledwyr	(2,702)	(1,001)
Cynnydd mewn credydwy	9,046	341
Gwahaniaeth rhwng tâl pensiwn a chyfraniadau arian parod	8,848	4,304
Addasu ar gyfer buddsoddi neu ariannu gweithgareddau		
Incwm buddsoddi	(117)	(148)
Llog sy'n daladwy	2,950	2,799
Mewnlif arian parod net a gynhyrchir o weithgareddau gweithredu	25,276	9,845
Llifau arian parod o weithgareddau buddsoddi		
Adbrynu buddsoddiadau	14,022	13,053
Incwm buddsoddi	117	148
Taliadau a wneir i gaffael asedau sefydlog	(5,240)	(6,794)
Prynu buddsoddiadau	(23,855)	(14,022)
All-lif arian net o weithgareddau buddsoddi	(14,956)	(7,615)
Llifau arian parod o weithgareddau ariannu		
Llog a dalwyd	(1,227)	(2,799)
Ad-daliadau'r symiau a fenthycwyd	(1,828)	(1,820)
All-lif arian net o weithgareddau ariannu	(3,055)	(3,619)
Cynnydd/(Lleihad) mewn arian parod a chyfatebion arian parod yn y flwyddyn	7,265	(2,389)
Arian parod a chyfatebion arian parod ar ddechrau'r flwyddyn	16,003	18,392
Arian parod a chyfatebion arian parod ar ddiwedd y flwyddyn	23,268	16,003
Cynnydd/(Lleihad) mewn arian parod a chyfatebion arian parod yn y flwyddyn	7,265	(2,389)
Cysoni llif arian net i symud mewn dyled net		
Cynnydd/(Lleihad) mewn arian parod yn y flwyddyn	7,265	(2,389)
Cynnydd mewn adneuon tymor byr	9,833	969
All-lif arian parod net o ariannu	1,828	1,820
Symud mewn dyled net yn y flwyddyn	18,926	400
Cronfeydd net ar 1 Awst	5,788	5,388
Net ar 31 Gorffennaf	24,714	5,788

Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol

Blwyddyn yn gorffen 31 Gorffennaf 2021

1 Ffioedd dysgu a chontractau addysg

Myfyrwyr cartref llawn amser a'r UE
Myfyrwyr rhyngwladol amser llawn a rhan-amser
Myfyrwyr cartref a'r UE rhan-amser
Incwm addysg drawswladol
Contractau addysg gyda'r GIG a'r Coleg Cymraeg
Grantiau cymorth hyfforddiant ymchwil

Blwyddyn yn gorffen 31 Gorffennaf 2021		Blwyddyn a Ddaeth i ben 31 Gorffennaf 2020	
Cyfunol £'000	Prifysgol £'000	Cyfunol £'000	Prifysgol £'000
65,328	65,328	60,805	60,805
14,268	14,268	14,107	14,107
1,133	1,133	1,077	1,077
4,863	4,863	3,668	3,668
3,980	3,980	3,700	3,700
670	656	822	771
90,242	90,228	84,179	84,128

2 Grantiau cyrff ariannu

Grant rheolaidd

Cyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru

Blwyddyn yn gorffen 31 Gorffennaf 2021		Blwyddyn a Ddaeth i ben 31 Gorffennaf 2020	
Cyfunol £'000	Prifysgol £'000	Cyfunol £'000	Prifysgol £'000
3,177	3,174	2,194	2,194
11,595	11,595	1,318	1,318
14,772	14,769	3,512	3,512

Grantiau penodol

Grantiau menter penodol

3 Grantiau a chontractau ymchwil

Cynghorau ymchwil
Elusennau ymchwil (y DU a thramor)
Llywodraeth (y DU a thramor)
Diwydiant a masnach (y DU a thramor)

Blwyddyn yn gorffen 31 Gorffennaf 2021		Blwyddyn a Ddaeth i ben 31 Gorffennaf 2020	
Cyfunol £'000	Prifysgol £'000	Cyfunol £'000	Prifysgol £'000
208	208	214	214
57	42	119	100
1,845	1,707	1,454	1,311
319	193	485	125
2,429	2,150	2,272	1,750

4 Incwm arall

Gwasanaethau eraill wedi'u gwneud
Gweithrediadau preswylfeydd
Gweithrediadau arlwyio a chynadledda
Incwm grant arall yr UE
Incwm gweithredu arall

Blwyddyn yn gorffen 31 Gorffennaf 2021		Blwyddyn a Ddaeth i ben 31 Gorffennaf 2020	
Cyfunol £'000	Prifysgol £'000	Cyfunol £'000	Prifysgol £'000
8,930	7,605	9,160	7,904
3,345	3,345	3,729	3,729
760	723	1,654	1,378
185	185	346	346
1,506	1,171	2,097	1,579
14,726	13,029	16,986	14,936

5 Incwm buddsoddi

Incwm buddsoddi arall

Blwyddyn yn gorffen 31 Gorffennaf 2021		Blwyddyn a Ddaeth i ben 31 Gorffennaf 2020	
Cyfunol £'000	Prifysgol £'000	Cyfunol £'000	Prifysgol £'000
117	117	148	148
117	117	148	148

Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol (parhad)

Blwyddyn yn gorffen 31 Gorffennaf 2021

	Blwyddyn yn gorffen 31 Gorffennaf 2021		Blwyddyn a Ddaeth i ben 31 Gorffennaf 2020	
	Cyfunol £'000	Prifysgol £'000	Cyfunol £'000	Prifysgol £'000
6 Rhoddion				
Rhoddion	3	-	27	14
	3	-	27	14

	Blwyddyn yn gorffen 31 Gorffennaf 2021		Blwyddyn a Ddaeth i ben 31 Gorffennaf 2020	
	Cyfunol £'000	Prifysgol £'000	Cyfunol £'000	Prifysgol £'000
7 Costau staff				
Cyflogau	54,845	53,147	52,654	50,832
Costau nawdd cymdeithasol	5,668	5,512	5,269	5,107
Costau pensiwn eraill	10,532	10,245	9,870	9,608
Symud ar ddarpariaeth USS	(22)	(22)	(1,394)	(1,394)
Costau CVGPF sy'n fwy na chyfraniadau	9,163	9,163	4,523	4,523
Costau staff ac eithrio costau diswyddo eithriadol	80,186	78,045	70,922	68,676

	Blwyddyn a Ddaeth i Ben 31 Gorffennaf 2021	Blwyddyn a Ddaeth i Ben 31 Gorffennaf 2020
Cyfartaledd niferoedd staff yn ôl categori mawr:	Na.	Na.
Academaidd	549	501
Gweinyddol, cymorth a phrosiectau	682	691
Technegwyr	33	36
Ategol	55	77
	1,319	1,305

	Blwyddyn a Ddaeth i Ben 31 Gorffennaf 2021	Blwyddyn a Ddaeth i Ben 31 Gorffennaf 2020
Enillion yr Is-Ganghellor	£	£
		Aiddosbarthu
Cyflog	251,679	248,679
Taliadau yn lle cyfraniadau pensiwn	42,450	41,786
	294,129	290,465

Cydnabyddiaeth is-Ganghellor fel lluosrif o'r canolrif	Blwyddyn yn gorffen 31 Gorffennaf 2021		Blwyddyn a Ddaeth i ben 31 Gorffennaf 2020	
	Prifysgol		Prifysgol	
	Sylfaenol cyflog	Cyfanswm y tâl	Sylfaenol cyflog	Cyfanswm y tâl
			Diweddaredig	Diweddaredig
Is-ganghellor	251,679	294,129	£248,679	£290,465
Cyflog canolrifol	39,152	40,014	£39,152	£39,774
Talu lluosog	6.4	7.4	6.4	7.3

Cyfeiriwch at Ddatganiad Cydnabyddiaeth y Brifysgol tudalen 14

Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol (parhad)

Blwyddyn yn gorffen 31 Gorffennaf 2021

7 Costau Staff (parhad)

Cyflog sylfaenol y Llywydd a'r Is-Ganghellor yw 6.4 gwaith (2019/20 6.4 gwaith) cyflog canolrifol y staff. Cyfrifir y cyflog canolrifol ar sail cyfwerth ag amser llawn o'r cyflogau a delir gan y Brifysgol i'w staff. Cyfanswm cydnabyddiaeth y Llywydd a'r Is-Ganghellor yw 7.4 gwaith (2019/20 7.3 gwaith) cyfanswm canolrif cydnabyddiaeth y staff. Cyfrifir cyfanswm canolrif y tâl ar sail cyfwerth ag amser llawn ar gyfer cyfanswm y tâl a delir gan y Brifysgol i'w staff. Mae staff asiantaethol a staff annodweddiadol wedi'u heithrio o'r cyfrifiadau uchod, gan nad oes data cyfwerth ag amser llawn ar gael.

Staff â Chyflogau Uwch

	Blwyddyn a Ddaeth i Ben 31 Gorffennaf 2021 Na.	Blwyddyn a Ddaeth i Ben 31 Gorffennaf 2020 Na.
£100,000 i £104,999	3	1
£105,000 i £109,999	2	1
£120,000 i £124,999	-	1
£125,000 i £129,999	2	2
£130,000 i £134,999	1	-
£135,000 i £139,999	1	1
	9	6

Roedd talu iawndal am golli swydd i staff â chyflog uwch fel a ganlyn;

	Blwyddyn yn gorffen 31 Gorffennaf 2021 £'000	Blwyddyn yn gorffen 31 Gorffennaf 2021 Nifer y staff	Blwyddyn a Ddaeth i ben 31 Gorffennaf 2020 £'000	Blwyddyn a Ddaeth i ben 31 Gorffennaf 2020 Nifer y staff
Staff cyflogedig uwch: colli swydd	126	1	-	-

Y Personél Rheoli Allweddol yw Grŵp Gweithredol Is-Ganghellor y Brifysgol. Roedd yn cynnwys; yr Is-Ganghellor, PVC (Ymchwil ac Arloesi), PVC (Ymgysylltu â Myfyrwyr), PVC (Partneriaethau ac Ymgysylltu Allanol), Prif Swyddog (Adnoddau), ac Ysgrifennydd a Chlerc Bwrdd y Llywodraethwyr.

	Blwyddyn a Ddaeth i Ben 31 Gorffennaf 2021 £'000	Blwyddyn a Ddaeth i Ben 31 Gorffennaf 2020 £'000
Tâl personél rheoli allweddol (heb gynnwys costau pensiwn)	896	876

Oherwydd natur gweithrediadau'r Brifysgol a chyfansoddiad y Bwrdd, mae'n anochel y bydd trafodion yn digwydd gyda sefydliadau lle y gallai fod gan Aelod o'r Bwrdd neu uwch aelod o staff fuddiant. Mae'r rheoliadau ariannol yn ei gwneud yn ofynnol i unigolyn ddatgan buddiant a thynnu'n ôl o drafodaethau pe bai gwrthdaro buddiannau yn codi. Ceir sicrwydd ysgrifenedig yn flynyddol gan yr holl Lywodraethwyr a phersonél allweddol mewn perthynas â hwy eu hunain a'u teulu agos. Ar gyfer y flwyddyn ariannol hyd at 31 Gorffennaf 2021, mae'r ffurflenni'n nodi na fu unrhyw ddylanwad gormodol rhwng y Brifysgol a phartïon cysylltiedig (fel y'u diffinnir gan FRS102).

Ym mlwyddyn ariannol 2020/21 nid oedd unrhyw ddatganiadau o fuddiant gan barti cysylltiedig o dan FRS102. Ym mlwyddyn ariannol 2019/20 ni chafwyd datganiad o fuddiant gan barti cysylltiedig o dan FRS102.

Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol (parhad)

Blwyddyn yn gorffen 31 Gorffennaf 2021

8 Llog a chostau cyllid eraill

Llog benthyciad

Tâl net ar y cynllun pensiwn

Blwyddyn yn gorffen 31 Gorffennaf 2021 Cyfunol £'000	Blwyddyn yn gorffen 31 Gorffennaf 2021 Prifysgol £'000	Blwyddyn a Ddaeth i Ben 31 Gorffennaf 2020 Cyfunol £'000	Blwyddyn a Ddaeth i Ben 31 Gorffennaf 2020 Prifysgol £'000
1,227	1,227	1,330	1,330
1,723	1,723	1,469	1,469
2,950	2,950	2,799	2,799

9 Dadansoddiad o gyfanswm y gwariant yn ôl gweithgaredd

Gwariant academiaidd a gwariant cysylltiedig

Gweinyddu a gwasanaethau canolog

Safleoedd (gan gynnwys cost consesiwn gwasanaeth)

Preswylfeydd, arlwyio a chynadledau

Grantiau a chontractau ymchwil

Treuliau eraill

Gwariant grant Covid-19 CCAUC

Blwyddyn yn gorffen 31 Gorffennaf 2021 Cyfunol £'000	Blwyddyn yn gorffen 31 Gorffennaf 2021 Prifysgol £'000	Blwyddyn a Ddaeth i ben 31 Gorffennaf 2020 Cyfunol £'000	Blwyddyn a Ddaeth i ben 31 Gorffennaf 2020 Prifysgol £'000
60,423	61,040	57,188	57,188
21,918	20,704	23,912	22,425
8,432	8,432	9,247	9,219
3,501	3,360	3,530	3,283
1,675	1,545	1,734	1,295
19,096	21,495	12,799	11,460
4,383	-	-	-
119,428	116,576	108,410	104,870

Mae treuliau gweithredu eraill yn cynnwys:

Cydnabyddiaeth archwilwyr allanol mewn perthynas â gwasanaethau archwilio

Cydnabyddiaeth archwilwyr allanol mewn perthynas â gwasanaethau nad ydynt yn rhai archwilio

61	43	55	39
13	13	59	50

Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol (parhad)

Blwyddyn yn gorffen 31 Gorffennaf 2021

10 Asedau Sefydlog Diriaethol 2020/2021

		Tir ac Adeiladau Rhydd- ddaliad £'000	Gosodiadau, Ffitiadau ac Offer £'000	Cyfanswm £'000
Cyfunol				
Cost neu brisiad	Ar 1 Awst 2020	183,883	19,824	203,707
	Ychwanegiadau	2,316	2,489	4,805
	Ar 31 Gorffennaf 2021	186,199	22,313	208,512
Yn cynnwys prisio yn:	1 Awst 2014	72,268	-	72,268
	Cost	113,931	22,313	136,244
		186,199	22,313	208,512
Dibrisiant Cronedig	Ar 1 Awst 2020	27,718	13,691	41,409
	Tâl am y flwyddyn	2,200	2,139	4,339
	Ar 31 Gorffennaf 2021	29,918	15,830	45,748
Gwerth llyfr net	Ar 31 Gorffennaf 2021	156,281	6,483	162,765
	Ar 31 Gorffennaf 2020	156,164	6,133	162,298
Prifysgol				
Cost neu brisiad	Ar 1 Awst 2020	183,883	19,536	203,419
	Ychwanegiadau	2,316	2,489	4,805
	Ar 31 Gorffennaf 2021	186,199	22,025	208,224
Yn cynnwys prisio yn:	1 Awst 2014	72,268	-	72,268
	Cost	113,931	22,025	135,956
		186,199	22,025	208,224
Dibrisiant Cronedig	Ar 1 Awst 2020	27,718	13,459	41,177
	Tâl am y flwyddyn	2,200	2,111	4,311
	Ar 31 Gorffennaf 2021	29,918	15,570	45,488
Gwerth llyfr net	Ar 31 Gorffennaf 2021	156,281	6,455	162,737
	Ar 31 Gorffennaf 2020	156,165	6,077	162,242

Ar 31 Gorffennaf 2021, roedd tir ac adeiladau rhydd-ddaliad yn cynnwys £52.598m (2019: £52.598m) mewn perthynas â thir rhydd-ddaliad ac nid yw'n cael ei ddibrisio.

Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol (parhad)

Blwyddyn yn gorffen 31 Gorffennaf 2021

	Cyfunol £'000	Prifysgol £'000
11 Asedau Anniriaethol		
Cost Eiddo Deallusol		
Ar 1 Awst 2020	913	-
Ychwanegiadau	433	-
Ar 31 Gorffennaf 2021	<u>1,346</u>	<u>-</u>
Gwerth llyfr net		
Ar 31 Gorffennaf 2021	<u>1,347</u>	<u>-</u>
Gwerth llyfr net		
Ar 31 Gorffennaf 2020	<u>913</u>	<u>-</u>

Ni chodwyd unrhyw amorteiddiad yn y cyfnod a ddaeth i ben ar 31 Gorffennaf 2021. Mae'r ased anniriaethol ychwanegol o £434k yn 2020/21 yn cynrychioli cyfalafu'r eiddo deallusol a ddatblygwyd yn Fovo Technology Ltd.

	Prifysgol £'000
12 Buddsoddi mewn Atodol	
Cost neu brisiad	
Ar 1 Awst 2020	2,150
Ychwanegiadau	<u>1,000</u>
Ar 31 Gorffennaf 2021	<u>3,150</u>

Mae'r buddsoddiadau'n cynrychioli cyfranddaliadau mewn ymgymeriadau grŵp (nodyn 23). Yn ystod y flwyddyn ariannol 2020/21 prynodd y Brifysgol 1,000,000 o gyfranddaliadau ychwanegol yn Cardiff Met Company Ltd am £1m.

Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol (parhad)

Blwyddyn yn gorffen 31 Gorffennaf 2021

	Ar 31 Gorffennaf 2021		Ar 31 Gorffennaf 2020	
	Cyfunol £'000	Prifysgol £'000	Cyfunol £'000	Prifysgol £'000
			Ailddosbarthu	Ailddosbarthu
13 Stoc				
Nwyddau traul cyffredinol (Arlwyo > arall)	32	29	83	80
	32	29	83	80
	Ar 31 Gorffennaf 2021		Ar 31 Gorffennaf 2020	
	Cyfunol £'000	Prifysgol £'000	Cyfunol £'000	Prifysgol £'000
			Ailddosbarthu	Ailddosbarthu
14 Masnach a symiau derbyniadwy eraill				
Symiau sy'n ddyledus o fewn blwyddyn:				
Symiau masnach derbyniadwy	3,518	3,364	2,389	2,147
Rhagdaliadau ac incwm cronedig	6,332	6,243	4,758	4,529
Symiau sy'n ddyledus gan is-gwmnïau	-	3,056	-	2,540
	9,850	12,663	7,147	9,216
	Ar 31 Gorffennaf 2021		Ar 31 Gorffennaf 2020	
	Cyfunol £'000	Prifysgol £'000	Cyfunol £'000	Prifysgol £'000
			Ailddosbarthu	Ailddosbarthu
15 Buddsoddiadau				
Adneuon tymor	9,840	9,840	7,784	7,784
Bond Corfforaethol	14,015	14,015	6,239	6,239
	23,855	23,855	14,023	14,023
	Ar 31 Gorffennaf 2021		Ar 31 Gorffennaf 2020	
	Cyfunol £'000	Prifysgol £'000	Cyfunol £'000	Prifysgol £'000
			Ailddosbarthu	Ailddosbarthu
16 Credydwy: symiau sy'n ddyledus o fewn blwyddyn				
Benthyciadau wedi'u sicrhau	504	504	475	475
Benthyciadau anwarantedig	1,322	1,322	1,353	1,353
Symiau masnach taladwy	6,015	6,003	2,581	2,523
Nawdd cymdeithasol a threth arall sy'n daladwy	1,383	1,377	1,377	1,377
Croniadau ac incwm gohiriedig	19,674	18,912	14,067	13,269
	28,898	28,118	19,853	18,997
	Ar 31 Gorffennaf 2021		Ar 31 Gorffennaf 2020	
	Cyfunol £'000	Prifysgol £'000	Cyfunol £'000	Prifysgol £'000
			Ailddosbarthu	Ailddosbarthu
17 Credydwy: symiau sy'n ddyledus ar ôl mwy na blwyddyn				
Benthyciadau wedi'u sicrhau	944	944	1,448	1,448
Benthyciadau anwarantedig	20,080	20,080	21,402	21,402
	21,024	21,024	22,850	22,850
Dadansoddiad o fenthyciadau wedi'u diogelu a heb eu gwarantu:				
Yn ddyledus o fewn blwyddyn neu ar alw	1,826	1,826	1,828	1,828
Yn ddyledus rhwng blwyddyn a dwy flynedd	1,832	1,832	1,826	1,826
Yn ddyledus rhwng dwy a phum mlynedd	4,090	4,090	4,570	4,570
Yn ddyledus mewn pum mlynedd neu fwy	15,102	15,102	16,455	16,455
Yn ddyledus ar ôl mwy na blwyddyn	21,024	21,024	22,850	22,850
Cyfanswm y benthyciadau a sicrhawyd ac naswarwarwyd	22,850	22,850	24,679	24,679

Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol (parhad)

Blwyddyn yn gorffen 31 Gorffennaf 2021

18	Benthyciwr	Swm Ym mis Gorffennaf 2021 £'000	Swm Ym mis Gorffennaf 2020 £'000	Ad-daladwy gan	Cyfradd Llog %	Benthyciwr
	Benthyciadau wedi'u gwarantu a heb eu gwarantu					
	RBS Benthyciad wedi'i sicrhau	612	714	2023	7.69	Prifysgol
	RBS Benthyciad wedi'i sicrhau	836	1,210	2027	Newidyn	Prifysgol
	Santander Benthyciad heb ei ddiogelu	10,200	10,800	2038	5.10	Prifysgol
	Barclays Benthyciad heb ei ddiogelu	11,050	11,700	2038	5.10	Prifysgol
	Salix Benthyciad heb ei ddiogelu	0	19	2020	0.00	Prifysgol
	Salix Benthyciad heb ei ddiogelu	38	63	2022	0.00	Prifysgol
	Salix Benthyciad heb ei ddiogelu	13	38	2021	0.00	Prifysgol
	Salix Benthyciad heb ei ddiogelu	101	135	2024	0.00	Prifysgol
		22,850	24,679			

Mae benthyciadau'r RBS yn cael eu sicrhau yn erbyn Campws Plas Gwyn y Brifysgol ac yn rhan o Gampws Cyncoed

19 Darpariaethau Pensiwn

	Rhwymedigaeth i ariannu diffyg ar Bensiwn USS £'000	Ychwanegia d pensiwn wrth derfynu £'000	Rhwymedigaeth hau Buddion Diffiniedig (Nodyn 24) £'000	Cyfanswm y Darpariaethau Pensiynau £'000
Cyfunol a'r Brifysgol				
Ar 1 Awst 2020	(1,813)	(3,370)	(121,480)	(126,663)
Wedi'i ddefnyddio yn ystod y flwyddyn (Ychwanegiad)/rhyddhau yn ystod y flwyddyn	-	290	-	290
Cynnydd actiwaraid yn y flwyddyn	9	(50)	(10,820)	(10,861)
Ar 31 Gorffennaf 2021	(1,804)	(3,090)	(114,870)	(119,764)

Diffyg USS

Mae'r rhwymedigaeth i ariannu diffyg gwasanaeth blaenorol Cynllun Blwydd-daliadau'r Brifysgol (USS) yn deillio o rwymedigaeth contractiol i ariannu buddion sy'n deillio o berfformiad y gorffennol. Caiff y rhwymedigaeth hon ei hailasesu bob tair blynedd gan ddefnyddio prisiad tair blynedd y cynllun. Wrth ailasesu gwerth y ddarpariaeth ofynnol yn ystod y flwyddyn gyfredol, mae rheolwyr wedi defnyddio prisiad y cynllun ym mis Mawrth 2018.

Y prisiad actiwaraid diweddaraf a oedd ar gael o'r cynllun ar 31 Gorffennaf 2021 oedd prisiad mis Mawrth 2018. Mae prisiad o'r cynllun ar 31 Mawrth 2020 yn cael ei gynnal ar hyn o bryd. Rhagwelir y bydd y prisiad hwn yn ychwanegu tua £2.7m at ddiffyg y cynllun.

	Ar 1 Awst 2020 £'000	Llifau Arian Parod £'000	Ar 31 Gorffennaf 2021 £'000
20 Arian parod a chyfatebion arian parod			
Gyfunol			
Arian parod a chyfatebion arian parod	16,003	7,265	23,268
	16,003	7,265	23,268

	Ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Gorffennaf 2021 Cyfunol £'000	Prifysgol £'000	Ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Gorffennaf 2020 Cyfunol £'000	Prifysgol £'000
21 Ymrwymadau cyfalaf				
Ymrwymadau a gcontractiwyd ar gyfer	3,600	3,600	1,850	1,850
	3,600	3,600	1,850	1,850

Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol (parhad)

Blwyddyn yn gorffen 31 Gorffennaf 2021

22 Ymrwymadau o dan brydlesi gweithredu

Ar 31 Gorffennaf, roedd gan Brifysgol Metropolitan Caerdydd isafswm taliadau pryddles yn y dyfodol o dan brydlesi gweithredu na ellir eu canslo fel a ganlyn:

	2021 £'000	2020 £'000
Heb fod yn hwyrach na blwyddyn	217	217
Hwyrach na blwyddyn a heb fod yn hwyrach na 5	372	589
	589	806

23 Ymgymeriadau atodol

Cwmni	Prif Weithgaredd	Statws
Cardiff Metropolitan Company Ltd	Yn ymgymryd â gweithgareddau masnachu nad ydynt yn rhai sylfaenol nad ydynt yn elusennol.	100% yn eiddo
Gwasanaethau Addysg Metropolitan Caerdydd (Beijing) Cyf	Cwmni daliannol ar gyfer Tsieina Menter sy'n Eiddo Tramor.	100% yn eiddo
Gwasanaeth Ymgynghori Addysg Metropolitan Caerdydd (Beijing) Cyf	Datblygu partneriaethau strategol gyda sefydliadau Tsieinaidd.	100% yn eiddo
Fovo Technology Ltd	Datblygu technoleg newydd sy'n gwella natur profiad gweledol.	55% Berchen

24 Rhwymedigaethau Pensiwn

Mae'r Brifysgol yn cymryd rhan mewn tri chynllun pensiwn ar wahân, y mae gan bob un ohonynt ei meini prawf cymhwysedd aelodaeth ei hun. Y tri chynllun yw; Cronfa Bensiwn Caerdydd a Bro Morgannwg (CVGPF) (staff gweinyddol a chymorth yn bennaf); y Cynllun Pensiwn Athrawon (TPS) (staff academiaidd yn bennaf); a Chynllun Pensiwn y Prifysgolion (USS) (cymysgedd o staff gweinyddol ac academiaidd). Mae'r tri chynllun yn gynlluniau buddion diffiniedig.

Roedd y cyfraniadau sy'n daladwy i'r cynllun yn

	Blwyddyn yn dod i ben 31 Gorffennaf 2021 £'000	Blwyddyn yn dod i ben 31 Gorffennaf 2020 £'000
Cyfraniad ar gyfer TPS	5,168	4,777
Cyfraniad ar gyfer CVGPF	4,419	4,207
Cyfraniad ar gyfer USS	946	886
	10,533	9,870

Roedd y costau a gydnabyddir yng nghostau staff y Brifysgol am y flwyddyn yn

	Blwyddyn yn dod i ben 31 Gorffennaf 2021 £'000	Blwyddyn yn dod i ben 31 Gorffennaf 2020 £'000
Cost ar gyfer TPS	5,168	4,777
Cost for CVGPF	13,581	8,730
Cost ar gyfer USS	924	(509)
	19,673	12,998

Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol (parhad)

Blwyddyn yn gorffen 31 Gorffennaf 2021

24 Rhwymedigaethau Pensiwn (parhad)

Cronfa Bensiwn Caerdydd a Bro Morgannwg (CVGPF)

Mae CVGPF yn gynllun pensiwn llywodraeth leol. Cynhaliwyd y prisiad actiwaraid llawn diweddaraf ar 31 Mawrth 2019 ac fe'i diweddarwyd gan actiwaraid annibynnol i Gronfa Bensiwn Caerdydd a Bro Morgannwg i ystyried gofynion FRS 102 er mwyn asesu rhwymedigaethau'r Gronfa ar 31 Gorffennaf 2020. Bydd prisiad tair blynedd nesaf y gronfa yn cael ei adrodd yn ystod mis Rhagfyr 2022.

Mae'r prif dybiaethau a ddefnyddir at ddibenion FRS 102 fel a ganlyn

	Blwyddyn yn dod i ben 31 Gorffennaf 2021	Blwyddyn yn dod i ben 31 Gorffennaf 2020	Blwyddyn yn dod i ben 31 Gorffennaf 2019
Cyfradd ddisgownt	1.7%	1.4%	2.2%
Chwyddiant CPI	2.6%	2.2%	2.2%
Cyfradd y cynnydd i bensiynau wrth dalu	2.6%	2.2%	2.2%
Cyfradd ailbrizio cyfrifon pensiwn	2.6%	2.2%	2.2%
Cyfradd y cynnydd mewn pensiynau gohiriedig	2.6%	2.2%	2.2%
Cyfradd y cynnydd cyffredinol mewn cyflogau	3.6%	3.2%	3.2%

Rhagdybiaeth marwolaethau

Mae'r tybiaethau marwolaethau yn seiliedig ar brofiad marwolaethau gwirioneddol diweddar aelodau o fewn y Gronfa ac yn caniatáu ar gyfer gwelliannau i farwolaethau yn y dyfodol. Dangosir disgwyliad oes enghreifftiol yn 65 oed sy'n deillio o'r tybiaethau marwolaeth hyn isod.

	Blwyddyn yn dod i ben 31 Gorffennaf 2021	Blwyddyn yn dod i ben 31 Gorffennaf 2020	Blwyddyn yn dod i ben 31 Gorffennaf 2019
Disgwyliad oes tybiedig yn 65 oed			
- ymddeol heddiw gwryw/(benyw)	22.3 (24.7)	22.2 (24.6)	22.1 (24.5)
- ymddeol mewn 20 mlynedd gwrywaidd/(benyw)	23.3 (26.1)	23.2 (26.0)	22.7 (25.6)

Dyrannu Asedau

	Gwerth ar 31 Gorffennaf 2021	Gwerth ar 31 Gorffennaf 2020
Ecwitiau	66.5%	61.1%
Eiddo	6.6%	8.2%
Bondiau'r Llywodraeth	10.1%	12.0%
Bondiau corfforaethol	15.2%	17.1%
Arian parod	1.6%	1.4%
Arall	0.0%	0.2%
Cyfanswm	100.0%	100.0%

Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol (parhad)

Blwyddyn yn gorffen 31 Gorffennaf 2021

24 Rhwymedigaethau Pensiwn (parhad)

Symiau a gydnabyddir mewn datganiad incwm

	Blwyddyn a ddaeth i ben 31 Gorffennaf 2021		Blwyddyn a ddaeth i ben 31 Gorffennaf 2020	
	£'000		£'000	
	Ariannu	Heb	Ariannu	Heb
Cost gweithredu				
- cost gwasanaeth cyfredol	13,650	-	8,780	-
- cost cwtogi	20	-	-	-
Cost Ariannu				
- llog ar atebolrwydd buddion diffiniedig net	1,660	50	1,330	70
Cost pensiwn a gydnabyddir mewn datganiad incwm	15,330	50	10,110	70

Symiau a gydnabyddir mewn incwm cynhwysfawr arall

	Blwyddyn a ddaeth i ben 31 Gorffennaf 2021		Blwyddyn a ddaeth i ben 31 Gorffennaf 2020	
	£'000		£'000	
	Ariannu	Heb	Ariannu	Heb
Enillion asedau/(colledion) sy'n codi yn ystod y flwyddyn	20,800	-	(3,400)	-
Atebolrwydd (colledion) sy'n codi yn ystod y flwyddyn	(3,370)	(40)	(49,720)	(210)
Cyfanswm a gydnabyddir mewn incwm/(cost) cynhwysfawr arall	17,430	(40)	(53,120)	(210)

Newidiadau i werth teg asedau

	Blwyddyn a ddaeth i ben 31 Gorffennaf 2021		Blwyddyn a ddaeth i ben 31 Gorffennaf 2020	
	£'000		£'000	
	Ariannu	Heb	Ariannu	Heb
Gwerth agoriadol	117,220	-	114,590	-
Incwm llog ar asedau	1,671	-	2,560	-
Enillion/(colledion) aifedur ar asedau	20,800	-	(3,400)	-
Cyfraniadau gan y cyflogwr	4,510	290	4,260	290
Cyfraniadau gan gyfranogwyr	1,770	-	1,660	-
Buddion net a dalwyd	(2,950)	(290)	(2,450)	(290)
Gwerth cau	143,020	-	117,220	-

Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol (parhad)

Blwyddyn yn gorffen 31 Gorffennaf 2021

24 Rhwymedigaethau Pensiwn (parhad)

Newidiadau i werth presennol y rhwymedigaeth buddion diffiniedig

	Blwyddyn a ddaeth i ben 31 Gorffennaf 2021		Blwyddyn a ddaeth i ben 31 Gorffennaf 2020	
	£'000		£'000	
	Ariannu	Heb	Ariannu	Heb
Gwerth agoriadol	238,700	3,370	177,100	3,380
Cost gwasanaeth cyfredol	13,650	-	8,780	-
Cost llog ar rhwymedigaeth buddion diffiniedig	3,330	50	3,890	70
Cyfraniadau gan gyfranogwyr	1,770	-	1,660	-
Colledion/(enillion) actiwaraid ar rhwymedigaethau	3,370	(40)	49,720	210
Buddion net a dalwyd	(2,950)	(290)	(2,450)	(290)
Cost/cwtogi gwasanaeth yn y gorffennol	20	-	-	-
Gwerth cau	257,890	3,090	238,700	3,370

Cysoni statws a ariennir i Ddatganiad Cyfunol o'r Sefyllfa Ariannol

	Ar 31 Gorffennaf 2021		Ar 31 Gorffennaf 2020	
	£'000		£'000	
	Ariannu	Heb	Ariannu	Heb
Gwerth teg asedau	143,020	-	117,220	-
Gwerth presennol rhwymedigaeth buddion diffiniedig	(257,890)	(3,090)	(238,700)	(3,370)
Atebolrwydd	(114,870)	(3,090)	(121,480)	(3,370)

Cynllun Pensiwn Athrawon (TPS)

Cyflwyniad

Mae'r Cynllun Pensiwn Athrawon (TPS neu gynllun) yn gynllun galwedigaethol statudol, heb ei ariannu, buddion diffiniedig, a lywodraethir gan Reoliadau Pensiynau Athrawon 2010 (fel y'i diwygiwyd), a Rheoliadau Cynllun Pensiwn Athrawon 2014 (fel y'i diwygiwyd). Mae'r rheoliadau hyn yn gymwys i athrawon mewn ysgolion a sefydliadau addysgol eraill, gan gynnwys academiâu, yng Nghymru a Lloegr sy'n cael eu cynnal gan awdurdodau lleol. Yn ogystal, gall athrawon mewn llawer o ysgolion annibynnol a gwirfoddol ac athrawon a darlithwyr mewn rhai sefydliadau addysg bellach ac uwch fod yn gymwys i fod yn aelodau. Mae aelodaeth yn awtomatig ar gyfer athrawon a darlithwyr amser llawn ac, o 1 Ionawr 2007, yn awtomatig hefyd i athrawon a darlithwyr mewn cyflogaeth ran-amser ar ôl penodi neu newid contract. Gall athrawon a darlithwyr optio allan o'r TPS.

Cyfrif cyllidebu a phrisio Pensiwn Teaches

Er y gall aelodau gael eu cyflogi gan wahanol gyrff, nodir eu buddion ymddeol a buddion pensiwn eraill mewn rheoliadau a wnaed o dan Ddeddf Blwydd-daliadau (1972) a Deddf Pensiynau'r Gwasanaeth Cyhoeddus (2013) ac fe'u telir gan gronfeydd cyhoeddus a ddarperir gan y Senedd. Mae'r TPS yn gynllun heb ei ariannu ac mae aelodau'n cyfrannu ar sail 'talw wrth fynd' - mae cyfraniadau gan aelodau, ynghyd â'r rhai a wneir gan gyflogwyr, yn cael eu credydu i'r Trysorlys o dan drefniadau a lywodraethir gan y Deddfau uchod.

Mae Rheoliadau Pensiynau Athrawon 2010 yn ei gwneud yn ofynnol i Gyfrif Blynyddol, y Cyfrif Cyllidebu a Phrisio Pensiwn Athrawon, gael ei gadw o dderbyniadau a gwariant (gan gynnwys cost codiadau pensiwn). O 1 Ebrill 2001, mae'r Cyfrif wedi'i gredydu â chyfradd enillion go iawn, sy'n cyfateb i dybio bod y cydbwysedd yn y Cyfrif yn cael ei fuddsoddi mewn buddsoddiadau tybiannol sy'n cynhyrchu'r gyfradd enillion wirioneddol honno.

Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol (parhad)

Blwyddyn yn gorffen 31 Gorffennaf 2021

24 Rhwymedigaethau Pensiwn (parhad)

Prisio'r Cynllun Pensiwn Athrawon

Cynhaliwyd prisiad diweddaraf y Cynllun Pensiwn Athrawon, yn unol â chyfarwyddiadau a gyhoeddwyd gan Drysorlys EM a defnyddio data aelodaeth ar 31 Mawrth 2016. O ganlyniad i'r prisiad hwn, mae cyflogwyr TPS wedi talu.

cyfradd cyfraniadau o 23.68% o fis Medi 2019 (mae hyn yn cynnwys yr ardoll weinyddol o 0.8%). Y gyfradd gyfrannu cyn hyn oedd 16.48%.

Newidiadau i'r Cynllun

Rhoddwyd y trefniadau ar gyfer Cynllun Pensiwn Athrawon diwygiedig, yn unol â'r argymhellion a wnaed gan yr Arglwydd Hutton, yn enwedig cyflwyno cynllun Enillion Wedi'i Adbrisio Cyfartaledd Gyrfa (CARE), ar waith o 1 Ebrill 2015.

Ym mis Rhagfyr 2018, daliodd y Llys Apêl fod darpariaethau amddiffyn trosiannol a gynhwyswyd yn y cynlluniau pensiwn barnwrol a diffoddwyr tân diwygiedig, a gyflwynwyd fel rhan o ddiwygiadau pensiwn y gwasanaeth cyhoeddus yn 2015, yn arwain at wahaniaethu uniongyrchol ar sail oedran ac felly'n anghyfreithlon. Mae'r Goruchaf Lys, mewn penderfyniad a wnaed ym mis Mehefin 2019, wedi gwrthod cais y Llywodraeth am ganiatâd i apelio yn erbyn dyfarniad y Llys Apêl. Bydd yr achos yn awr yn cael ei gyfeirio at Dribiwnlys Cyflogaeth am benderfyniad ynghylch yr ateb y bydd angen ei gynnig i'r aelodau hynny o'r ddau gynllun a oedd yn destun gwahaniaethu ar sail oedran.

Mae Trysorlys EM yn glir bod gan y dyfarniad oblygiadau i'r cynlluniau gwasanaeth cyhoeddus eraill, gan gynnwys y Cynllun Pensiwn Athrawon. Mae'r goblygiadau hynny'n cael eu hystyried ar hyn o bryd a disgwylir i unrhyw effaith ar gostau'r cynllun gael ei hystyried o fewn prisiad nesaf y cynllun, y bwriedir iddo fod yn seiliedig ar ddata Ebrill 2020 ar hyn o bryd a'i weithredu ym mis Ebrill 2023.

Cynllun Pensiwn Prifysgolion

Mae'r Brifysgol yn cymryd rhan yng Nghynllun Pensiwn y Prifysgolion. Mae'r Cynllun yn gynllun pensiwn hybrid sy'n darparu buddion yn seiliedig ar gyflog pensiynadwy terfynol ar gyfer aelodau'r Cyflog Terfynol tan 2016 (ar gau i newydd-ddyfodiaid yn 2011); Budd-daliadau Wedi'u Hailbrisio Gyrfa (CRB) hyd at drothwy cyflog wedi'i fynegeo ar gyfer newydd-ddyfodiaid ers 2011 ac ar gyfer aelodau Cyflog Terfynol ers 2016; a buddion cyfraniadau diffiniedig sy'n uwch na'r un trothwy cyflog ac i aelodau sy'n dymuno gwneud cyfraniadau ychwanegol. Cedwir asedau'r cynllun mewn cronfa ar wahân a weinyddir gan ymddiriedolwyr. Oherwydd natur gydfuddiannol y cynllun, nid yw asedau'r cynllun wedi'u neilltuo i sefydliadau unigol a phennir cyfradd cyfraniadau ar draws y cynllun. O ganlyniad, mae'r Brifysgol yn agored i risgiau actiwaraid sy'n gysylltiedig â chyflugeion sefydliadau eraill ac nid yw'n gallu nodi ei chyfran o asedau a rhwymedigaethau sylfaenol y cynllun ar sail gyson a rhesymol ac felly, fel sy'n ofynnol gan adran 28 o FRS 102 "Budd-daliadau cyflogaeth", mae'n cyfrif am y cynllun fel pe bai'n gynllun cyfraniad cwbl ddiffiniedig. Mae'r swm a godir ar y Datganiad Cyfunol o Incwm a Gwariant Cynhwysfawr yn cynrychioli'r cyfraniadau sy'n daladwy i'r cynllun am y flwyddyn. Cofnodir atebolrwydd hefyd o fewn darpariaethau ar gyfer unrhyw ymrwymiad cytundebol i ariannu diffygion yn y gorffennol o fewn y cynllun. Gall symudiadau yn y ddarpariaeth hon hefyd arwain at daliadau i'r Datganiad Cyfunol o Incwm a Gwariant Cynhwysfawr fel y dangosir yn nodyn 19 uchod.

Pennir penodiad cyfarwyddwyr i fwrdd yr ymddiriedolwyr gan Erthyglau Cymdeithasu'r Cwmni. Penodir pedwar o'r cyfarwyddwyr gan Universities UK; tri yn cael eu penodi gan Undeb y Brifysgol a'r Coleg, y mae'n rhaid i o leiaf un ohonynt fod yn aelod o bensiynwr USS; ac mae o leiaf dri ac uchafswm o bump yn gyfarwyddwyr annibynnol a benodir gan y bwrdd. O dan weithred a rheolau ymddiriedolaeth y cynllun, pennir cyfradd cyfraniadau'r cyflogwr gan yr ymddiriedolwr, gan weithredu ar gyngor actiwaraid.

Caiff y cynllun ei werthfawrogi bob tair blynedd ac mae'r prisiad actiwaraid cyflawn diweddaraf sydd ar gael wedi'i gwblhau yn ystod mis Medi 2019 ar 31 Mawrth 2018 (y dyddiad prisio). Prisiad 2018 oedd y pumed prisiad o dan y gyfundrefn ariannu sy'n benodol i'r cynllun a gyflwynwyd gan Ddeddf Pensiynau 2004, sy'n ei

Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol (parhad)

Blwyddyn yn Gorffen 31 Gorffennaf 2021

24 Rhwymedigaethau Pensiwn (parhad)

gwneud yn ofynnol i gynlluniau fabwysiadu amcan ariannu statudol, sef cael asedau digonol a phriodol i dalu am eu darpariaethau technegol. Ar ddyddiad prisio 2018, gwerth asedau'r cynllun oedd £63.7 biliwn a phrasiwyd darpariaethau technegol y cynllun oedd £67.3 biliwn yn nodi diffyg o £3.6 biliwn, i lawr o £7.5 biliwn ar ddyddiad prisio 2017 a £5.3 biliwn ar ddyddiad prisio 2014. Felly, roedd yr asedau'n ddigonol i dalu am 95% o'r buddion a oedd wedi cronni i aelodau ar ôl caniatáu ar gyfer cynnydd disgwylidiedig mewn enillion yn y dyfodol, o'i gymharu ag 89% ar ddyddiad prisio 2017. Mae prisiad ar 31 Mawrth 2020 yn cael ei gynnal ar hyn o bryd, rhagwelir y bydd hyn yn arwain at gynnydd sylweddol yng ngwerth diffyg y cynllun.

Balansau Credydwy

Dyma falansau Prifysgol Metropolitan Caerdydd ar 31 Gorffennaf ar gyfer pob cynllun:

	2021 £'000	2020 £'000
TPS	646	-
CVGPF	540	-
USS	113	-
	1,299	-

Talwyd credydwy'r pensiwn diwedd blwyddyn yn llawn ar 31 Gorffennaf 2020

Staff â Chyflogau Uwch

	Blwyddyn a Ddaeth i Ben 31 Gorffennaf 2021 Prifysgol Na.	Blwyddyn a Ddaeth i Ben 31 Gorffennaf 2020 Prifysgol Na.
£100,000 i £104,999	3	1
£105,000 i £109,999	2	1
£120,000 i £124,999	-	1
£125,000 i £129,999	2	2
£130,000 i £134,999	1	-
£135,000 i £139,999	1	1
	9	6

	Blwyddyn yn gorffen 31 Gorffennaf 2021 Prifysgol £'000	Blwyddyn yn gorffen 31 Gorffennaf 2021 Prifysgol Nifer y staff	Blwyddyn a Ddaeth i ben 31 Gorffennaf 2020 Prifysgol £'000	Blwyddyn a Ddaeth i ben 31 Gorffennaf 2020 Prifysgol Nifer y staff
Staff cyflogedig uwch: colli swydd	126	1	-	-

Roedd talu iawndal am golli swydd i staff â chyflog uwch fel a ganlyn;

Y Personél Rheoli Allweddol yw Grŵp Gweithredol Is-Ganghellor y Brifysgol. Roedd yn cynnwys; yr Is-Ganghellor, PVC (Ymchwil ac Arloesi), PVC (Ymgysylltu â Myfyrwyr), PVC (Partneriaethau ac Ymgysylltu Allanol), Prif Swyddog (Adnoddau), ac Ysgrifennydd a Chlerc Bwrdd y Llywodraethwyr.

Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol (parhad)

Blwyddyn yn gorffen 31 Gorffennaf 2021

24 Rhwymedigaethau Pensiwn (parhad)

	Blwyddyn a Ddaeth i Ben 31 Gorffennaf 2021 Prifysgol £'000	Blwyddyn a Ddaeth i Ben 31 Gorffennaf 2020 Prifysgol £'000
Tâl personél rheoli allweddol (heb gynnwys costau pensiwn)	896	876

Oherwydd natur gweithrediadau'r Brifysgol a chyfansoddiad y Bwrdd, mae'n anochel y bydd trafodion yn digwydd gyda sefydliadau lle y gallai fod gan Aelod o'r Bwrdd neu uwch aelod o staff fuddiant. Cynhelir yr holl drafodion lle y gall fod ganddynt fuddiant hyd braich ac yn unol â rheoliadau ariannol y Brifysgol a gweithdrefnau caffael arferol. Mae'r rheoliadau ariannol yn ei gwneud yn ofynnol i unigolyn ddatgan buddiant a thynnu'n ôl o drafodaethau pe bai gwrthdaro buddiannau yn codi. Ceir sicrwydd ysgrifenedig yn flynyddol gan yr holl Lywodraethwyr a phersonél allweddol mewn perthynas â hwy eu hunain a'u teulu agos. Ar gyfer y flwyddyn ariannol hyd at 31 Gorffennaf 2021, mae'r ffurflenni'n nodi na fu unrhyw ddylanwad gormodol rhwng y Brifysgol a phartïon cysylltiedig (fel y'u diffinnir gan FRS102).

Ym mlwyddyn ariannol 2020/21 nid oedd unrhyw ddatganiadau o fuddiant gan barti cysylltiedig o dan FRS102. Ym mlwyddyn ariannol 2019/20 ni chafwyd datganiad o fuddiant gan barti cysylltiedig o dan FRS102.

Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol (parhad)

Blwyddyn yn gorffen 31 Gorffennaf 2021

25 Benthyciadau Ffederal yr Unol Daleithiau – Atodlen Atodol

Trosi i fformat GAAP yr Unol Daleithiau		
Lluniwyd yr atodlen hon o Ddatganiadau Ariannol Enghreifftiol Adran 3 a gynhwysir yn y Gofrestr Ffederal/Vol. 84, Rhif 184 / Dydd Llun, Medi 23, 2019 / Rheolau a Rheoliadau		
Llinell	Datganiad o'r Sefyllfa Ariannol	
1	Arian parod a chyfatebion arian parod	47,123
2	Cyfrifon derbyniadwy, net	3,518
3	Dyledwyr eraill a threuliau Rhagdaledig	6,332
4	Symiau derbyniadwy partïon cysylltiedig	-
5	Cyfraniadau derbyniadwy, net	
6	Benthyciadau myfyrwyr derbyniadwy, net	
7	Buddsoddiadau	-
8	Eiddo, offer ac offer, net (yn cynnwys eiddo buddsoddi ac asedau Treftadaeth)	162,765
9	Prydlesu ased hawl i ddefnyddio, net	-
10	Ewyllys da	-
	Asedau anniriaethol eraill	1,346
11	Rhestrau	33
12	Cyfanswm yr asedau	221,117
13	Llinell gredyd - tymor byr	-
14	Llinell gredyd - tymor byr i CIP	
15	Treuliau/Cyfrifon cronedig sy'n daladwy	7,398
16	Croniadau a refeniw gohiriedig	19,674
17	Atebolrwydd ôl-gyflogaeth a phensiwn	119,764
18	Llinell gredyd - gweithredu	
19	Rhwymedigaethau eraill	-
20	Nodiadau sy'n daladwy	
21	Prydlesu atebolrwydd asedau hawl i ddefnyddio	-
22	Llinell gredyd at ddibenion hirdymor	22,850
23	Cyfanswm rhwymedigaethau	169,686
24	Asedau net heb gyfyngiadau rhoddwyr	51,431
	Asedau Net gyda Chyfyngiadau Rhoddwyr	
25	Blwydd-daliadau	
26	Gwaddolion tymor	
27	Cronfeydd incwm bywyd	
28	Cyfyngir arall yn ôl pwrpas ac amser	-
29	Cyfyngedig am byth	-
30	Cyfanswm yr Asedau Net gyda Chyfyngiadau Rhoddwyr	-
31	Cyfanswm yr Asedau Net	51,431
32	Cyfanswm Rhwymedigaethau ac Asedau Net	221,117

Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol (parhad)

Blwyddyn yn gorffen 31 Gorffennaf 2021

25 Benthyciadau Ffederal yr Unol Daleithiau – Atodlen Atodol (parhad)

Llinell	Datganiad o Weithgareddau	
	Newidiadau mewn Asedau Net Heb Gyfyngiadau Rhoddwyr	
	Refeniw Gweithredu ac Ychwanegiadau Eraill	
33	Hyfforddiant a ffioedd, net	90,242
34	Incwm y corff cyllido	14,772
35	Adenillion buddsoddi wedi'u neilltuo ar gyfer gwariant	117
36	Incwm arall	14,729
37	Incwm ymchwil	2,429
38	Cyfanswm Refeniw Gweithredu ac Ychwanegiadau Eraill	122,289
	Treuliau Gweithredu a Didyniadau Eraill	
39	Treuliau addysg ac ymchwil	112,140
40	Dibrisiant ac Amorteiddiad	4,339
41	Cost llog	2,950
42	Mentrau ategol	
43	Cyfanswm Treuliau Gweithredu	119,429
44	Newidiadau mewn Asedau Net o Weithrediadau	2,860
	Newidiadau nad ydynt yn gweithredu	
45	Buddsoddiadau, net o wariant blynnyddol, enillion (colled)	-
46	Elfennau eraill o gostau pensiwn cyfnodol net	17,470
47	Newidiadau sy'n gysylltiedig â phensiwn ac eithrio costau pensiwn cyfnodol net	
48	Newid yng ngwerth cytundebau buddiant hollt	
49	Enillion eraill (colledion)	-
50	Gwerthu asedau sefydlog, enillion (colledion)	-
	Trethiant	-
	Cyfanswm y Newidiadau Nad ydynt yn Gweithredu	17,470
51	Cyfanswm y Newid mewn Asedau Net	20,330
	Newid mewn Asedau Net gyda Chyfyngiadau Rhoddwyr	
52	Cyfraniadau	-
53	Asedau net a ryddhawyd o'r cyfyngiad	
54	Newid mewn Asedau Net gyda Chyfyngiadau Rhoddwyr	-
55	Newid mewn Asedau Net heb gyfyngiadau	20,330
56	Asedau Net, Dechrau'r Flwyddyn	31,101
57	Asedau Net, Diwedd Blwyddyn	51,431
	Nodyn ar gyfer Llinell 9 - Prydlesu asedau hawl i ddefnyddio	
A	Prydlesu asedau hawl i ddefnyddio - cyn gweithredu	0
B	Prydlesu asedau hawl i ddefnyddio - ar ôl gweithredu	0
	Cyfanswm	0

Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol (parhad)**Blwyddyn yn gorffen 31 Gorffennaf 2021****25 Benthyciadau Ffederal yr Unol Daleithiau – Atodlen Atodol (parhad)**

<i>Nodyn ar gyfer Llinell 21 - Prydlesu atebolrwydd asedau hawl i ddefnyddio</i>		
A	Prydlesu atebolrwydd asedau hawl i ddefnyddio - cyn gweithredu	0
B	Prydlesu atebolrwydd asedau hawl i ddefnyddio - ar ôl gweithredu	0
	Cyfanswm	0
<i>Nodyn ar gyfer Llinell 8 - Eiddo, Peiriannau ac Offer Net</i>		
A	Eiddo, Peiriannau ac Offer Cyn gweithredu	157,958
B	Eiddo, Peiriannau ac Offer ar ôl gweithredu a brynwyd gyda dyled	
	FH LH L&B	-
	Gwelliannau LH	-
	Cyfarpar	-
	Eiddo buddsoddi	-
	Asedau treftadaeth	-
C	Const'n yn P'gress	-
D	Eiddo, Peiriannau ac Offer Ar ôl gweithredu - dim dyled	-
	Cyfanswm	157,958
A	Dyma'r balans sy'n dod i ben ar y cyflwyniad datganiad ariannol diwethaf cyn gweithredu'r rheoliadau - Llai a dibrisiant neu warediadau	
B	Dyma gydbwysedd yr asedau a brynwyd ar ôl gweithredu'r rheoliadau a brynwyd drwy gael dyled	
C	Gwerth asedau'r gwaith Adeiladu sydd ar y gweill	
D	Eiddo, Peiriannau ac Offer Ôl-weithredu heb unrhyw ddyled sy'n weddill	
<i>Nodyn ar gyfer Llinell 14,20 a 22 - Dyled hirdymor at ddibenion hirdymor</i>		
A	Dyled Hirdymor Cyn gweithredu	22,850
B	Dyled Hirdymor Ôl-Weithredu a Ganiateir:	
	FH LH L&B	-
	Gwelliannau LH	-
	Cyfarpar	-
	Eiddo buddsoddi	-
	Asedau treftadaeth	-
C	Adeiladu ar y gweill - dyled	-
D	Dyled hirdymor nid ar gyfer prynu Eiddo, Offer ac Offer neu atebolrwydd sy'n fwy na gwerth asedau	-
	Cyfanswm	22,850
A	Dyma'r balans sy'n dod i ben ar y cyflwyniad datganiad ariannol diwethaf cyn gweithredu'r rheoliadau - Llai mewn ad-daliadau	
B	Dyma'r prydleswr o ddyled wirioneddol sy'n weddill neu werth pob ased neu werth yr ased	
C	Mae'r holl ddyled sy'n gysylltiedig ag Adeiladu sydd ar y gweill hyd at werth asedau'r broses adeiladu wedi'i chynnwys	
D	Dyled hirdymor nid ar gyfer prynu Eiddo, Peiriannau ac Offer	

Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol (parhad)

Blwyddyn yn gorffen 31 Gorffennaf 2021

25 Benthyciadau Ffederal yr Unol Daleithiau – Atodlen Atodol (parhad)

Amserlen atodol - Sterling £		
Lluniwyd yr atodlen hon o Ddatganiadau Ariannol Enghreifftiol Adran 2 a gynhwysir yn y Gofrestr Ffederal/Vol. 84, Rhif 184 / Dydd Llun, Medi 23, 2019 / Rheolau a Rheoliadau		
Llinellau	Asedau Net y gellir eu Gwario	
24	Asedau net heb gyfyngiadau rhoddwyr	51,431
30	Asedau net gyda chyfyngiadau rhoddwyr	0
4	Parti cysylltiedig wedi'i ddiogelu a heb ei ddiogelu sy'n dderbyniadwy	0
4	Parti cysylltiedig heb ei ddiogelu sy'n dderbyniadwy	0
8	Eiddo, peiriannau ac offer, net (yn cynnwys Adeiladu ar y gweill)	162,765
FS Nodyn llinell 8A	Eiddo, peiriannau ac offer - cyn gweithredu	157,958
FS Nodyn llinell 8B	Eiddo, peiriannau ac offer - ar ôl gweithredu gyda dyled sy'n weddill ar gyfer prynu gwreiddiol	0
FS Nodyn llinell 8D	Eiddo, peiriannau ac offer - ar ôl gweithredu heb ddyled eithriadol i'w prynu'n wreiddiol	0
Llinell Nodyn FS 8C	Adeiladu ar y gweill	0
9	Prydlesu ased hawl i ddefnyddio, net	0
Llinell a Eithrir 9 Prydlesi Nodyn	Prydlesu asedau hawl i ddefnyddio cyn gweithredu	0
Prydlesi Nodyn M9	Prydlesu asedau hawl i ddefnyddio ar ôl gweithredu	0
10	Asedau anniriaethol	0
10	Asedau anniriaethol	1,346
17	Rhwymedigaethau ôl-gyflogaeth a phensiwn	119,764
14,20,22	Dyled hirdymor - at ddibenion hirdymor	22,850
M24,20,22, Nodyn Dyled A	Dyled hirdymor - at ddibenion hirdymor cyn gweithredu	22,850
M24,20,22, Nodyn Dyled B	Dyled hirdymor - at ddibenion hirdymor ar ôl gweithredu	0
M24,20,22, Nodyn Dyled C	Llinell Gredyd ar gyfer Adeiladu yn y broses	0
21	Prydlesu atebolrwydd asedau hawl i ddefnyddio	0
Llinell a Eithrir 21 Prydlesi Nodyn	Prydlesi hawl i ddefnyddio cyn gweithredu	0
Llinell 21 Prydlesi Nodyn	Prydlesi hawl i ddefnyddio ar ôl gweithredu	0
25	Blwydd-daliadau gyda chyfyngiadau rhoddwyr	0
26	Gwaddol tymor gyda chyfyngiadau rhoddwyr	0
27	Cronfeydd incwm bywyd gyda chyfyngiadau rhoddwyr	0
29	Asedau net gyda chyfyngiadau rhoddwyr: wedi'u cyfyngu am byth	0
Cyfanswm Treuliau a Cholledion		
43	Cyfanswm y treuliau heb gyfyngiadau rhoddwyr - wedi'u cymryd yn uniongyrchol o'r Datganiad o Weithgareddau	119,429
(35),45,46,47,48,49	Buddsoddiad Anweithredol a Net (colled)	-17,587
(35),45	Colledion buddsoddi net	-117
47	Newidiadau sy'n gysylltiedig â phensiwn ac eithrio costau cyfnodol net	0

Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol (parhad)

Blwyddyn yn gorffen 31 Gorffennaf 2021

25 Benthyciadau Ffederal yr Unol Daleithiau – Atodlen Atodol (parhad)

	Asedau Net wedi'u Haddasu	
24	Asedau net heb gyfyngiadau rhoddwyr	51,431
30	Asedau net gyda chyfyngiadau rhoddwyr	0
10	Asedau anniriaethol	0
4	Parti cysylltiedig wedi'i ddiogelu a heb ei ddiogelu sy'n dderbyniadwy	0
4	Parti cysylltiedig heb ei ddiogelu sy'n dderbyniadwy	0
	Asedau wedi'u Haddasu	
12	Cyfanswm yr Asedau	221,117
Llinell a Eithrir 9 Prydlesi Nodyn	Prydlesu asedau hawl i ddefnyddio cyn gweithredu	0
Llinell a Eithrir 21 Prydlesi Nodyn	Prydlesi hawl i ddefnyddio cyn gweithredu	0
10	Asedau anniriaethol	0
4	Parti cysylltiedig wedi'i ddiogelu a heb ei ddiogelu sy'n dderbyniadwy	0
4	Parti cysylltiedig heb ei ddiogelu sy'n dderbyniadwy	0
	Cymhareb Incwm Net	
55	Newid mewn Asedau Net Heb Gyfyngiadau Rhoddwyr	20,330
38, (35), 50	Cyfanswm Refeniw ac Enillion	122,172

Cardiff
Metropolitan
University

Prifysgol
Metropolitan
Caerdydd